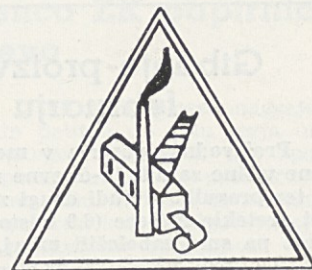

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA IN PAPIRNIC KOLIČEVO

Članom delovnega kolektiva papirnice Količevo

Letos praznujemo 50-letnico obstoja tovarne, zato je delavski svet podjetja že lani sklenil, da to obletnico primerno proslavimo. Pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo predsedniki organov upravljanja in družbeno-političnih organizacij v tovarni ter direktor podjetja, je že izdelal okvirni spored praznovanja tega pomembnega dogodka. Seznanjamo vas z nekaterimi važnejšimi sklepi, ki jih je delavski svet že sprejel.

Dne 1. maja depoldne bo v veliki dvorani v Domžalah slavnostna prireditev za vse člane naše delovne skupnosti. Po uvodnem govoru o pomenu tega praznika bodo vsi delavci, ki jim letos poteče 20 let delovne dobe v podjetju, prejeli spominske ure kot priznanje za njihovo dolgoletno delo. Spored bomo nadaljevali z nastopom skupine kulturnikov, zaključili pa s pogostitvijo vseh naših delavcev.

Že nekaj dni pred 1. majem bo vsak delavec prejel okoli 300 din kot izredno prvomajsko nagrado.

Ob tem jubileju se bomo spomnili tudi naših upokoјencev, ki bodo prejeli za svoje sodelovanje v tovarni primerna denarna ali drugačna priznanja.

Po oceni odbora bo za izvedbo proslave in za nagrade potrebno približno 500.000 dinarjev. Dokončen sklep o tem bo sprejel delavski svet pri sprejemu zaključnega računa za leto 1969.

Širšo informacijo z vsemi podrobnostmi v zvezi s proslavo 50-letnice našega podjetja bomo objavili v prihodnji številki Našega dela.

I. S.

Vladimir Iljič Uljanov-Lenin

(roj. 22. aprila 1870, umrl 21. jan. 1924)

Letos bo minulo 100 let, odkar se je rodil veliki mislec in revolucionar — Lenin. Njegova genialnost do teorije in prakse je nepozabna. Lenin je imel čudovito sposobnost, da je videl pojave dialektično, konkretno v razvoju. Vselej je naglašal pomen specifičnega v družbenem gibanju in hkrati poudarjal vlogo milijonskih množic. Lenin je pripisoval tudi pariški komuni izreden pomen. Dejal je: »Spomin na borce komune slavi proletarijat vsega sveta. Komuna se ni borila za nekakšno krajevno ali ozko nacionalno nalogo, marveč za osvoboditev vsega človeštva, vseh ponižanih in razžaljenih. Grmenje pariških topov je zdramilo najbolj zaostale sloje proletarata, ki so spali trdno spanje, povsod se vidi krepitev socialistične revolucionarne ustvarjalnosti. Zato delo komune ni umrlo, temveč še zmerom živi v vsa-

Konferenca ZK papirnice Vevče, njen potek in sklepi

VEVČE, FEBRUARJA — V zadnji številki »Našega dela« so bile objavljene nekatere misli o pripravah na konferenco organizacije ZK in pojasnjena stališča referata o nalogah komunistov v zvezi z gospodarjenjem. Zato bom skušal v prispevku prikazati v nekaj vrsticah mnenja o razpravi in zaključkih. Letna konferenca je bila 20. januarja 1970. Konference so se udeležili poleg 50 članov naše organizacije ZK tudi vabljeni predstavniki izvršnega odbora sindikata, predstavniki vodstva mladinske organizacije, sekretar komiteja krajevne konference ZK tov. Bojan Grobeljšek in član krajevnega komiteja tov. Rudi Puhar.

Po izvolitvi vseh za nemoteno delo konference potrebnih organov konference je uvodne misli in pojasnila glede vsebine referata in poročila o delovanju organizacije in sekretariata podal dokaj izčrpno sekretar organizacije tov. Vlado Smigoc.

Razprava prisotnih se je odvijala povsem po vprašanjih, ki so nedvomno važna za boljše gospodarjenje in poslovnost podjetja v prihodnjih obdobjih. Razprav-

ljalci so poleg lastnih gledanj in predlogov postavljali tudi vprašanja, na katere so odgovarjali vodilni delavci tovarne, ki so bili prisotni na konferenci. Razpravljajoči so ugodno ocenili referat, tako glede obširnosti in jasnosti izraženih misli, vsebine in aktualnosti obravnavanih vprašanj. Navajam skrajšano nekatere misli posameznih razpravljalcev.

Andrej PIRKMAIER: Kaj nam bo prinesel premaz v letu 1970?

Srednje strokovni kader premalo sodeluje s tehničnim vodstvom pa tudi s samimi delavci. Marsikdaj nam bi uspelo znižati stališče delovne sile, če bo to sodelovanje dobro pripravljeno, tako da bodo pri znižanju stroškov pripravljene sodelovati vsi odgovorni.

Fani MORELA: Kako bo s stanjem v papirni dvorani, v našem oddelku ni dela? Delavke čistijo okna in delovne prostore v drugih oddelkih.

Mirko JERIHA: Poročilo je pripravljeno v redu. Pri diskusiji, kdo bo sekretar, pa se vidi, da nismo vsi voljni delati. Treba je vprašati kandidata za sekretarja, ki se odgovornosti brani, kje je toliko zaseden? Predlagam, da se novi sekretariat OOKK pogovori z vsemi člani organizacije, oziroma preveri njihovo družbeno-po-

litično delovanje v drugih organizacijah in društvih.

Albin VENGUST: Osnovna misel referata je v tem, da so na vsakem delovnem mestu rezerve. Nobeno delo v tovarni ni toliko organizirano, da ga ni mogoče še bolje organizirati. Stremeti moramo za tem, da bomo postali mojstri svojega dela. V »Našem delu« bo objavljen poziv vsem delavcem v tovarni, da razmišljajo o naši bodoči orientaciji tovarne.

Naši premazni papirji so sicer skoraj boljši od italijanskih, vendar so pred nami bonitetno še nemški in drugi premazni papirji. Monopolizem je v tem, da je naša tovarna sposobna izdelati tisto, kar sosedna sorodna tovarna ni zmožna. To pomeni, da mora biti monopolizem v kva-

(Nadaljevanje na 3. strani)

kem in v množici.« Kakor je bil živ spomin Lenina na PARIŠKO KOMUNO, tako je živ spomin Lenina in njegovo delo v ruski socialistični revoluciji. Oktobrska revolucija je postala lastnina milijonov ljudi in je v srcih stotin milijonov izkoriščanih in zatiranih na vsem svetu prižgala nov plamen, ki ga je zanel Lenin.

D. M.

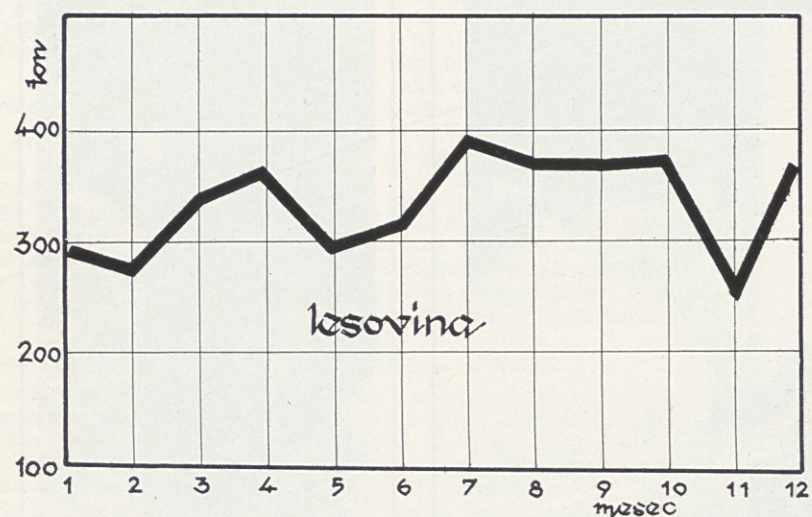
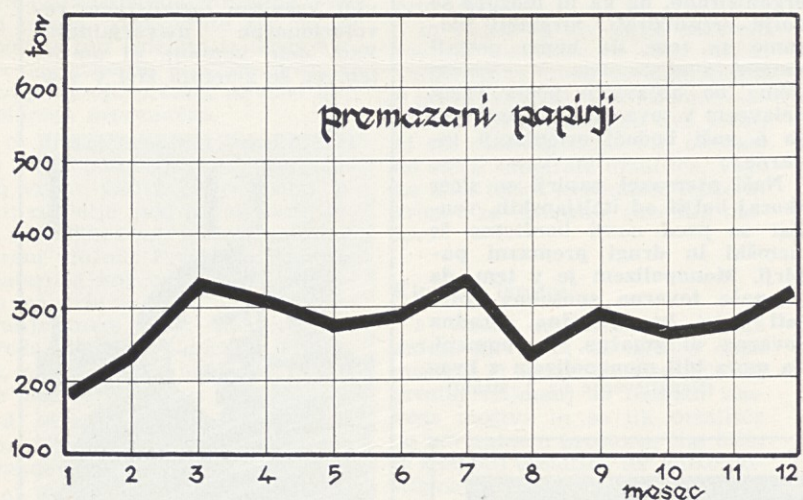
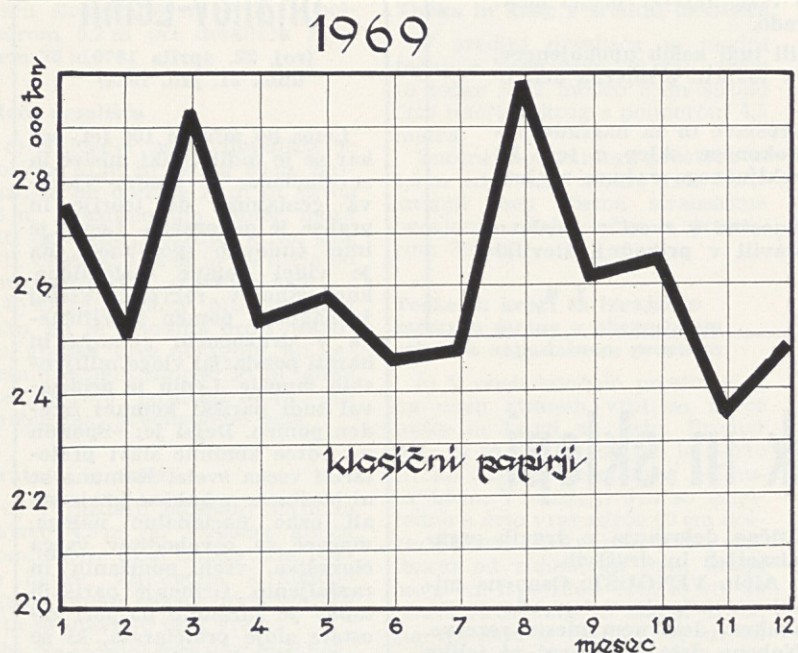
Vsem sodelavkam čestitamo ob mednarodnem prazniku žena 8. marcu — Količevo, Medvode, Vevče

Gibanje proizvodnje v mesecu februarju 1970 (Vevče)

Proizvodnja papirja v mesecu januarju ni dosegla predvidene višine zaradi 18-dnevne rekonstrukcije III. papirnega stroja ter praznikov. Tudi drugi zastoji na PS so bili nekoliko višji kot pretekle mesece (6,9 odstotka, v decembru 5,8 odstotka), izmeta pa smo zabeležili manj, tako pri klasičnih 7,9 odstotkov, kakor tudi pri premaznih strojih (24,5 odstotkov). Od klasičnih vrst papirjev smo izdelali največ ofset ter običajnih brezlesnih papirjev, precej pa tudi kulerja, bankposta ter pigmentiranih papirjev, od premazanih pa največ »Slavije« ter »Emone«.

Proizvodnja lesovine se je kljub državnim praznikom gibala v mejah postavljenega plana.

	Plan	Doseženo	Izkoriščenje kapacitet 1. 1969	1. 1970
Klasični papirji	100	92,9	91,1	74,6
Premazni papirji	100	69,5		
Papir skupaj	100	88,7		
Lesovina	100	100,7		

PAPIRNICA KOLIČEVO

Gibanje realizirane proizvodnje v januarju 1970

	Količinska realizacija plana o/o	Vrednostna realizacija plana o/o	Izvoz količinsko o/o	Izvoz vrednostno o/o	Količinsko jan. 1970 jan. 1969 o/o
PS I . . .	130,4	118,0	194,1	200,8	111,3
PS I . . .	79,4	86,1	31,0	28,4	90,3
KS I . . .	103,6	99,9	—	—	122,1
KS II . . .	101,4	95,7	156,1	148,2	96,4
LS . . .	96,7	105,6	—	—	93,9
Skupno . .	99,9	97,3	100,0	106,9	101,6

Bolniška v letu 1969

KOLICEVO, FEBRUARJA — »Zdravje je največje bogastvo na svetu«. Ta rek vsi poznamo, a ga žal priznamo šele takrat, ko zdravja nimamo več. V tej naglici življenja, ko se vsi pehamo za materialnimi dobrinami, pogosto pozabimo na to »največje bogastvo«. Naše želje in hotenja daleč presegajo naše možnosti. Da jih zadovoljimo, smo pripravljeni na marsikatero žrtev. Žrtve pa imajo svoje meje in, če te meje prekoračimo, začnemo žrtvovati zdravje. Pozabimo na ljudsko modrost, ki pravi: »Toliko se iztegni, kolikor ti je odeja dolga.

Če ne, te bo zeblo.« Imeti to in ono dobrino je lepo, toda, imeti zdravje, je najlepše.

Po tem kratkem, morda nepotrebnem uvodu, si oglejmo kako in koliko smo v letu 1969 imeli zdravja oziroma ga nismo imeli v našem kolektivu.

V primerjavi z letom 1968, je bil bolniški stalež v letu 1969 nekoliko nižji. V letu 1968 je bil 3,64%, medtem ko je bil lani 3,24%. Preračunan v realne številke pomeni, da je lani bilo vsak delovni dan 22,2 ljudi v bolniškem staležu, leto dni prej pa 24,7.

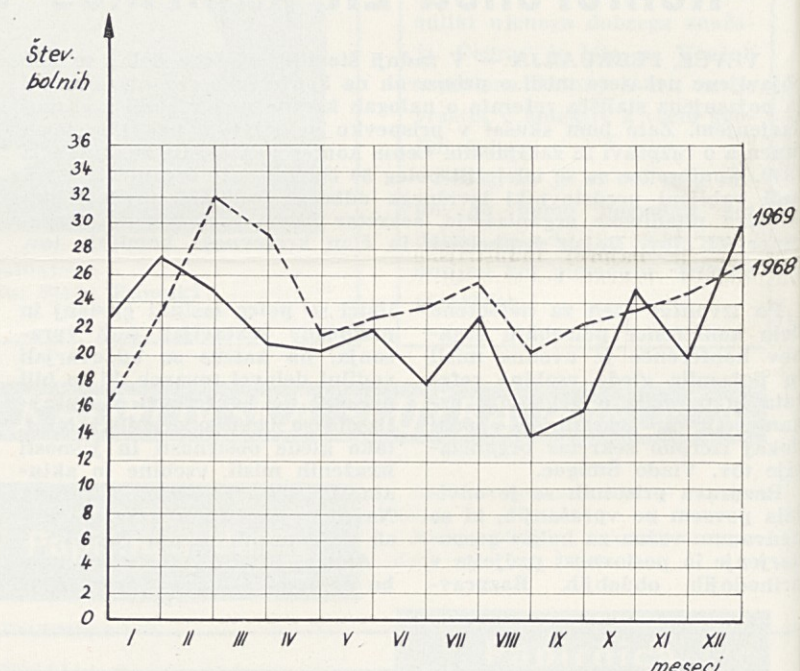
Mesec	Leto 1968			Leto 1969			Index 1968 1969
	Popr. zapos.	% boln.	Popr. bolni	Popr. zapos.	% boln.	Popr. bolni	
I.	688	3,32	22,8	669	3,89	26,7	117
II.	688	4,65	32,0	679	3,62	24,6	78
III.	679	4,38	29,7	685	3,03	20,8	69
IV.	675	3,19	21,5	681	2,97	20,2	93
V.	674	3,40	22,9	679	3,24	22,0	95
VI.	676	3,54	23,9	678	2,77	18,8	78
VII.	679	3,80	25,8	682	3,45	23,5	91
VIII.	676	2,99	20,2	678	2,12	14,4	71
IX.	675	3,32	22,4	685	2,34	16,0	71
X.	678	3,47	23,5	689	3,74	25,7	108
XI.	677	3,67	24,8	694	2,95	20,5	80
XII.	673	3,97	26,7	694	4,67	32,4	118
Letno	678	3,64	24,7	684	3,24	22,2	89

Isti podatki so prikazani tudi grafično.

Tako grafični kot številčni pregled nam dajeta dokaj ugodno sliko gibanja bolniškega staleža. Prvič zato, ker na splošno ni velik in drugič zato, ker je v opadanju, če ga primerjamo z letom 1968. Toda ta slika je samo navidezno ugodna. Mi nimamo namreč evidentiranega tako imenovanega skritega bolniškega staleža. Marsikdo, ki zboli, si vzame redni letni dopust in bolezni preboli na dopustu. To delavci delajo zato, ker so pri nadomestilu osebnega dohodka za čas bolezni dvojno prizadeti. Po eni strani se za osnovo pri obračunu nadomestila vzame povprečni osebni dohodek, dosežen v preteklem letu, po drugi strani pa se ta osnova izplačuje v določenem odstotku. Kako ta sistem deluje, so pri nas najbolj občutili delavci, ki so bili v bolniškem staležu decembra lani. Zato si na kratko ogledjmo ta sistem.

Povedal sem že, da se za osnovo pri obračunu nadomestila osebnega dohodka vzame zaslužek delavca, dosežen v prejš-

njem letu. To pomeni, da se je bolniška v letu 1969 obračunavala od osebnega dohodka, doseženega v letu 1968. V osnovo za

	Količinska realizacija plana o/o	Vrednostna realizacija plana o/o	Izvoz količinsko o/o	Izvoz vrednostno o/o
Papir	91,0	94,4	62,2	76,0
Karton	102,1	96,8	128,7	129,9
Lepenka	96,7	105,6	—	—
Skupno	99,9	97,3	100,0	106,9
Lesovina	97,8			

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJEV — JANUAR 1970

Stroj	Kole- darski čas	Praz. in ne- delje	Zastoji		Izkori- ščenost	Proiz. Menjava na kвалit.	Proiz. na 1 menjava	
	ur	ure	ure	%	%	ton	število ton	
PS I . .	744	25,5	14,25	1,98	94,66	86,2	3	28,7
PS II . .	744	25,0	13,00	1,81	94,89	317,4	19	16,7
KS I . .	744	25,0	37,75	5,35	91,57	585,0	35	16,7
KS II . .	744	27,0	26,00	3,62	92,88	1.272,7	33	38,6
LS (popr.)	744	96,0	54,50	8,41	79,77	153,2	7	21,9
Skupno .	744	39,7	29,10	4,13	90,75	2.414,5	97	24,9
Brusil. .	744	48,0	21,50	3,09	90,66	544,6	—	—

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	PS I	PS II	KS I	KS II	LS	Skupno	Zaposl.	%
Poprečje v								
I. 1969 . .	134,7	412,2	785,7	1.682,4	244,3	3.259,3	683	
Januar								
1970 . .	161,5	355,8	846,8	1.768,8	239,5	3.372,3	696	103,5

Realizirana proizvodnja papirnega stroja I. je bila v mesecu januarju 1970 višja predvsem zaradi znižanja zalog, medtem ko je nasprotno realizacija proizvodov papirnega stroja II manjša zaradi zalag nedovršene proizvodnje.

Vide Vavpetič

obračun nadomestila pa ne pride ves zaslužek delavca, temveč samo tisti del, ki ima stalen značaj. To je predvsem redni zaslužek v rednem delovnem času in pa vsi stalni dodatki (dodatek za leta službe, draginski dodatek in podobno). Vsi drugi zaslužki, kot je nadurno delo, občasne nagrade, honorarni zaslužki in podobno, pa se ne upoštevajo pri obračunu nadomestila. Od le-teh se tudi ne plačuje prispevek za socialno zavarovanje. Tudi odstotek nadomestila je zelo različen. Odvisen je od vzroka bolezni, časa trajanja bolezni in pa od tega, kdo krije nadomestilo. Zvezni predpisi samo določajo najnižji odstotek nadomestila in to je 50 % od osnove. Vse drugo je prepuščeno delovnim organizacijam in pa skupnostim socialnega zavarovanja. Le-te lahko za nadomestilo določijo tudi višji odstotek. Kako je to pri nas urejeno, je več ali manj vsem znano. Če je bolezen posledica nesreče pri delu, delavec dobi 100 % nadomestilo, ki je enako 100 % osnovi. Če bolezen ni posledica nesreče pri delu, dobi za prvih 6 dni 80 %, nad 6 do 30 dni pa 90 %. Bolniško do 30 dni krije delovna organizacija iz svojih sredstev. Bolniško, ki traja dalj kot 30 dni, krije Komunalni zavod za socialno zavarovanje in znaša: nad 30 do 60 dni 80 %, nad 60 dni pa 90 %. To praktično pomeni, da naš delavec, ko ga po 30 dni bolovanja prevzame Ko-

munalni zavod za socialno zavarovanje, za naslednji mesec izgubi 10 % nadomestila,

Vse to povzroča, da se delavci neradi odločajo poiskati zdravniško pomoč takrat, ko jo nujno potrebujejo ali pa vzamejo dopust, če mislijo, da bolezen ne bo dolgo trajala. Trenutno je to za izplačevalca ugodno, vprašanje pa je, če to ugodno vpliva na zdravstveno stanje delavcev in ali ne bo imelo kakšne resnejše posledice na zdravstveno stanje v prihodnosti. O tem bi bilo dobro, da povedo svoje mnenje zdravniki.

Če še upoštevamo, da se osebni dohodki v tekočem letu povečajo od 15 do 20 % v primerjavi z letom prej, bomo ugotovili, da so delavčevi prejemki iz naslova nadomestila za bolniški stalež relativno še manjši. Oni namreč dobijo komaj 60 do 70 % rednih prejemkov.

Končno ugotovimo lahko, da smo v letu 1969 izplačali za nadomestilo OD za čas bolezní do 30 dni 180.212,95 din (podjetje) in za nadomestila nad 30 dni 52.512,94 din (KZSZ). Leto dni prej, to je leta 1968 pa smo izplačali: za nadomestila do 30 dni 130.156,70 din (podjetje) in za nadomestila nad 30 dni 96.347,85 din. Takoj pade v oči, da je bolniška do 30 dni občutno narasla, da pa je istočasno občutno padla bolniška nad 30 dni. Iz tega lahko sklepamo, da smo v našem podjetju bili bolni nad 30 dni veliko manj kot pa do 30 dni.

M.

Konferenca ZK papirnice Vevče, njen potek in sklepi

(Nadaljevanje s 1. strani)

liteti dela. V dveh do treh letih je možno sedanjo količino proizvodnje papirja izdelati z 200 zaposlenih manj kot sedaj, s spremembo organizacije dela, uvedbo mehanizacije v proizvodnih oddelkih itd.

Jugoslavija je premazne papirje uvažala 25 let, vendar sedaj naša produkcija na domačem tržišču ni cenjena, ker ga še vedno uvažajo. Na klasične papirje, ki

tem bomo delali še naprej. Za prekomerne režijske ure v ročni dodelavi bomo predlagali, da se plačajo nad cenikom. Nameravali smo skleniti dogovor z Madžarsko za dobavo osnovnega papirja za premaz, pa nam to ni uspelo. Osnovni papir iz Sremske Mitrovice pa ne ustreza našim zahtevam.

Razvoj »Celuloze« Medvode je šel svojo pot. Zaenkrat smo še združeni...

Nadalje smo na konferenci razpravljali o vprašanih finalizacije naših izdelkov, večje končne obdelave naših papirjev, o še večji družbeno-politični odgovornosti vseh članov ZK za razvoj tovarne, predvsem pa odgovornih vodilnih in vodstvenih delavcev tovarne, za razvoj podjetja in samoupravljanja v tovarni, o priporočilih resolucije prve konference slovenskih komunistov itd.

Ko smo razrešili sekretariat OOKZ, ki je skoraj dve leti več ali manj uspešno vodil organizacijo ZK, smo izvolili novo vodstvo ZK in sekretarja.

V novi sekretariat so bili izvoljeni:

1. Franci HRIBAR, konstrukcija
2. Peter JERIHA, dipl. ing., energijski oddelak
3. Marjan KOCJANČIČ, vzdrževanje
4. Ostož MATARUGA, nabavni oddelak
5. Andrej PIRKMAIER, brusilnica
6. Vlado ŠMIGOC, analitski oddelak
7. Edo ULČAKAR, dipl. ing., premazni oddelak
8. Ljubo ZABUKOVEC, vzdrževanje
9. Jože ŽIBERT, proizvodnja papirja

Največje število glasov za sekretarja organizacije smo prisodili tovarišu Ljubu ZABUKOVCU, ki je tako novi sekretar organizacije ZK.

Nato smo se dogovorili, da na podlagi referata, razprave na konferenci in predlogov, sklepe konference dokončno oblikuje sekretariat na prvi seji. V. M.

Pred volilno konferenco ZK papirnice Količevo

KOLIČEVO — FEBRUARJA — Tako kot vsako leto smo tudi letos komunisti pred dejstvom, da bomo morali podati oceno in obračun svojega enoletnega dela ter aktivnosti OOKZ.

Smo pred volilno konferenco, ko moramo kritično pogledati nazaj in oceniti prehojeno pot naše organizacije. Graditi moramo na pridobljenih izkušnjah, pa naj bodo te bridke ali spodbudne. Začrtati si moramo tako pot, po kateri bomo aktivni člani ZK s pospešenim korakom nadaljevali k postavljenemu cilju — to je k demokratični samoupravni družbi. Ugotoviti moramo, katera vprašanja, postavljena v akcijskem programu, smo uresničili in katera ne. Poiskati moramo vzroke in ovire, na katere smo naleteli pri našem delu. Razčistiti moramo vprašanja, ki so ostala nerešena in pred katerimi smo se znašli komunisti včasih nemočni. O vseh nerešenih vprašanjih moramo spregovoriti odkrito in kritično. Izogibati se moramo poenostavljenih zamegljenih pavšalnih ocen in odgovorov, če hočemo našemu nadaljnjemu delu postaviti trdne osnove, na katerih bodo slonela naša stališča in akcija.

Potrebno se mi zdi, da opozorim komuniste naše osnovne organizacije, da še enkrat pregledajo akcijski program in poskušajo analitično poiskati odgovore na postavljene naloge, ki smo jih sprejeli na lanskoletni konferenci in na tiste, ki so dobile aktualnost med letom.

Naj omenim na kratko nekaj konkretnih problemov, ki zahtevajo dolgoročneje rešitve že v bližnji prihodnosti. Kljub temu, da podjetje uspešno posluje, se postavlja pred kolektiv vprašanje likvidnosti, ki zahteva hitre in učinkovite ukrepe. Tu mislim predvsem na možnosti v okviru podjetja, če sploh so.

Tudi sam sistem nagrajevanja in delitve po delu terja učinkovitejšo rešitev, ki naj spodbuja posameznika k produktivnejšemu delu. Odkrito se moramo pogovoriti, kaj je odgovornost, strokovnost in sposobnost. Poiskati ustrezno sistem nagrajevanja, če hočemo obdržati kader, ki smo ga s težavo pridobili. Pri vsem tem pa se bomo morali odločno spopasti s pritiskom uravnilovke, ki ima še vedno dovolj pristašev in zagovornikov.

Poslovanje podjetja, proizvodni problemi, delovna disciplina, medsebojni odnosi, kadrovska politika itd. so tudi vprašanja, mimo katerih ne bo mogla iti volilna konferenca.

Posebno skrbno se bomo morali pogovoriti o nadaljnjem razvoju samoupravnega sistema v podjetju in poiskati najustreznejše učinkovitejše oblike ter jih s statutom uzakoniti.

Na sami konferenci pa bomo morali sprejeti tudi stališče do tistih članov ZK, ki omahujejo ali pa imajo povsem pasiven odnos do vseh, za nadaljnji razvoj pomembnih vprašanj. Pri tem pa se ne bomo smeli ustavljati. Na vsaki poti so postaje, na katerih se odloži nekoristno breme, ki vleče nazaj in daje videz utrujenosti. Razčistiti moramo, kaj je koristnejše za ZK, ali številčno močna a idejno šibka in neenotna organizacija ali manjša, enotna, idejno kvalitetna in akcijsko sposobna organizacija. Mnenja sem, da je to eno od pomembnih vprašanj, o katerih bo morala konferenca odločno spregovoriti.

S temi vrsticami sem hotel spodbuditi člane ZK, da razmislijo in se temeljito pripravijo za razpravo na konferenci, ki bo morala dati jasna izhodišča za nadaljnje delo in akcije ZK.

IVE

Predsedniki mladinskega aktiva papirnice Količevo govorijo

KOLIČEVO, FEBRUARJA —

Interni uredniški odbor Našega dela je zaprosil tov. Kotnika, bivšega predsednika, tov. Majheniča, sedanjega predsednika in tov. Avblja, kandidata za bodočega predsednika mladinskega aktiva »Papirnice Količevo«, da posredujejo nekaj svojih misli o delovanju mladine v podjetju bralcem Našega dela.

Marjan Kotnik:

V obdobju med zadnjo konferenco aktiva Papirnice Količevo, ki je bila leta 1967 do danes, je aktivnost padla na vseh področjih njihovega dela. OOKZ je na seji razpravljala o tej nedejavnosti in sklenila, da je treba mladini ustvariti pogoje, da se bolj aktivno vključi v družbeno dogajanje.

Ko razmišljam o delu mladine 1962—1967 vidim, da je bila aktivnost večja; kazala se je na idejno političnem, kulturno zabavnem in športnem področju.

Idejno politično delo je slonelo na predavanjih o temah socialističnih družbeno-ekonomskih odnosov. Ustanovljen je bil tudi klub mladih proizvajalcev.

Na kulturno zabavnem področju je bilo delovanje zelo pestro. Ustanovili smo folklorno skupino, ki je uspešno delovala in nastopala v raznih krajih Slovenije. Imeli smo tudi srečanje z nekdanjimi borci NOV, ki so nam opisovali boje in pogum mladine med vojno.

Na športnem področju je mladina zelo uspešno nastopala na občinskem sindikalnem prvenstvu, športnih igrah papirničarjev in medsebojnih srečanjih sorodnih kolektivov.

Za bodoče delo pa se kažejo odgovorne naloge. Realizirali jih bomo samo tedaj, če bi se vsak mladinec v delovni organizaciji prizadeval za uresničitev naprednih težav v našem gospodarskem sistemu. Mladina se ne vključuje dovolj aktivno v dejavnosti družbeno-političnih organi-

zacij ter samoupravnih organov. To se odraža predvsem v slabi družbeno-političnih razgledanosti. Premalo poznamo osnovne gospodarske ekonomske odnose. Mladina in njen aktiv bi si morala pridobiti pozicijo kot subjekt družbenih dogajanj, boriti se mora za najprogresivnejša dejanja in ustvarjanja splošne družbene politike. To pa ne pomeni, da se mora mladina omejevati le na ozko politično delo, temveč tudi na vsa področja dela, ki jo zanimajo. Uspeli pa bomo le, če se v čim večjem številu vključimo na vseh področjih izgradnje in življenja družbe. Z drugimi besedami, ne smemo se počutiti samo kot del družbe, ampak kot njen odgovorni član in graditelj.

Mladi bi morali biti nosilci naprednih pogledov, posebno ker nam to možnost daje naš družbeni sistem. Vsi, ne samo mladi, moramo ceniti pridobitve socializma in se seznaniti z napredno marksistično teorijo.

Janez Majhenič:

Ne vem, kaj naj rečem o delu aktiva v preteklem obdobju, saj je bilo spremenljivo, da je težko verjeti. V glavnem pa aktivnost lahko razdelimo na dva dela in sicer v letih 1967 in 1968 ter v letu 1969. Prvi dve leti se je mladina udeleževala praktično na vseh področjih. Zelo uspešno je delovala folklorna skupina, organiziran je bil začetni plesni tečaj standardnih, latinsko-ameriških in modernih plesov. Mladinski aktiv je pripravil kulturni program ob dnevu žena in poskrbel za strežbo. Opravljenih je bilo prek 90 ur na občinski delovni akciji v Domžalah, organizirali pa smo tudi samostojno delovno akcijo pri planinski koči na Veliki planini, katere se je udeležilo 9 mladink in mladincev. V tem času je zelo aktivno delovala tudi namiznoteniška sekcija, organizirana pa je bila tudi ekskurzija v Ceršak.

Po letu 1968 pa je v aktivu nastopilo popolno mrtvilo in nedejavnost. Če izvajamo odlično drugo mesto nogometašev na občinskem mladinskem prvenstvu in delno soudeležbo na občinskem sindikalnem prvenstvu, ni mladina storila ničesar.

Težko je reči, kje je vzrok takemu padcu aktivnosti, vendar sem mnenja, da so glavni vzroki naslednji:

Nekaj članov odbora je odšlo v tujino, nekaj pa na odsluženje vojaškega roka, novih pa v odbor nismo kooptirali, s čimer se je odbor zelo oslabil in skoraj prenehal z delom. Folklorna skupina, ki je vsako leto čez poletje nastopala, se ni več sešla, delno tudi zaradi tega, ker je bila stara sejna soba, kjer je skupina vadila, zaradi potreb spremenjena v skladišče. Vsekakor pa je eden izmed glavnih vzrokov tudi nezainteresiranost mladine same, saj je treba vsakega posameznika posebej prositi, da pokaže določeno aktivnost.

Zaradi vsega tega smo sklenili, da bomo sklicali konferenco in upam, da bo novemu odboru uspelo bolj aktivirati mladino vsaj na tistih področjih, za katera kaže vsaj malo zanimanja. Vendar naj o tem raje spregovori kandidat za bodočega predsednika Vlado Avbelj.

Vladimir Avbelj:

Za leto 1970 smo pripravili plan dela, ki ga bomo s pomočjo aktivnosti celotne organizacije lahko realizirali. Plan dela je zelo pester, saj se razteza od športnega pa do političnega in samoupravnega delovanja. Za športno delovanje smo formirali sekcije, ki bodo vodile posamezne panoge športa. Politično in samoupravno delovanje bomo realizirali s pomočjo osnovne organizacije ZKS, s katero bomo organizirali skupno predavanje. Predavanja naj bi imela namen usposobiti čimveč mladih za uspešno delovanje v (Nadaljevanje na 4. strani)

Posnetek z redne letne konference ZK Papirnice Vevče

so izdelani na IV. papirnem stroju, je zaščitne carine 18 %, za enostransko premazne pa 12 %, čeprav je ta papir kvalitetnejši. V letu 1968 smo imeli na premaznem oddelku 180 milijonov starih dinarjev izgube. Preteklo leto pa smo dosegli že dobiček.

Srednje strokovni kader, ko se zaposli v podjetju, ni še dovolj sposoben za samostojno delo. Treba ga je najprej industrijsko usposobiti. Takrat, ko smo šli v investicijo premaza, smo že računali, da bo postala ročna dodelava papirja problematična. Računali smo, da bo fluktuacija hitrejša, vendar je starostna

Sekretariat organizacije ZK se je sestel na prvi seji 12. II. 1970 in po daljši razpravi sprejel naslednje sklepe:

1. Pri sekretariatu organizacije ZK imenovati komisijo za mladinska vprašanja, ki bo delovala na tem, da se mladinska dejavnost oživi. Pomagala bo pri delu društva LT, ki edino še predstavlja določeno obliko dejavnosti mladine tovarne. Sodelovala in pomagala pri razvoju in organiziranju mladih v mladinskem klubu na Vevčah.

2. Zaradi povečanja produktivnosti v tovarni menimo, da je naloga strokovnih služb racionalizirati proizvodni proces s sodelovanjem vseh oddelkov. Možnosti so med drugim tudi naslednje: zmanjševanje delovne sile, zboljšanje organizacije dela, uvedba mehanizacije, oziroma prerazporeditev delovne sile brez odpuščanja.

3. Zavzemamo se za to, da se čimprej organizira raziskava tržišča, tako za plasma artiklov, ki jih že proizvajamo, kakor tudi artiklov, katerih proizvodnja je možna na že obstoječih proizvodnih napravah. V to smer raziskav usmeriti delo razvoja tudi po tehnološki strani.

4. Izdelava kratkoročnega programa organizacije ZK, glede na priporočila resolucije prve konference slovenskih komunistov, prilagojenega na pogoje delovanja organizacije ZK v naši tovarni.

struktura zaposlenih mlada. Problem dela v ročni dodelavi bi nastopil že dosti prej, če bi premazni oddelak obratoval v takšni meri kot sedaj. Žene smo zaposlovali v drugih oddelkih in na

Sedijo od leve proti desni: Janez Majhenič, Marjan Kotnik in Vladimir Avbelj

Delavski svet je sprejel pravilnik o delovnih razmerjih

VEVČE, FEBRUARJA — Novi zakon o delovnih razmerjih je prinesel toliko sprememb, da je bilo bolj umestno odločiti se za kompletno sestavo novega predloga, posebno še, ker je z novimi predpisi o interni zakonodaji gospodarskih organizacij dopuščeno, da si podjetja priredijo to svojo interno zakonodajo neposredni problematiki svojega delovanja v največji meri.

Predlog pravilnika o delovnih razmerjih je bil 15. decembra 1969 natisnjen v 200 izvodih ter razposlan vsem delavcem, vsem članom organov samoupravljanja, družbenim organizacijam ter vodjem oddelkov in sektorjev v podjetju. Razprava je trajala vse do potrditve, tj. 3. februarja, ko ga je potrdil z nekaterimi spremembami delavski svet na 7. redni seji. V času razprave je prislo nekaj manjših, a po-

niku pretirani, kar se vidi po zdravstvenih in fizičnih sposobnostih starejših delavcev, ki delajo na delovnih mestih s tako favoriziranimi posebnimi pogoji. Na osnovi teh pripomb je bil izdelan že med razpravo nov predlog, ki je dajal večji poudarek na delovno dobo, posebne pogoje dela pa je upošteval le tistim delavcem, oziroma kategorijam, ki imajo evidentno najtežje okoliščine pri delu. Čeprav sam spreminjalni predlog nikakor ni bil sestavljen z namenom zmanjšanja poprečnega števila dopustnih dni v podjetju, je vendar povzročil premike v višini dopusta za posamezna delovna mesta in posamezne delavce. Prehod nazaj na delovno dobo je povzročil zmanjšanje dopusta predvsem tistim mladim delavcem, ki so v zadnjih letih zaradi zamenjave generacije zelo hitro napredovali

vilnika, ki imajo prav tako velik pomen. Treba pa je reči, da je bilo marsikaj rečenega o novih spremembah tudi že v razpravi o predhodni točki dnevnega reda, tj. sprejemu poslovnika nove komisije za kadrovska vprašanja. Ob tem se je namreč obravnavalo vse okoliščine sprejema in odpušta, premeščanja, izobraževanja. O postavitvi posebne komisije za kadrovska vprašanja je bil delavski svet soglasen.

Pomemben sklep v okviru te razprave je bil tudi, naj bi o sprejemu delavcev za delovna mesta I. in II. sistematizacijske grupe odločal izvršilni odbor, za druge pa kadrovska komisija, v vsakem primeru pa na osnovi izdelane sistematizacije delovnih mest.

Novi pravilnik, ki ga je kot je že bilo rečeno, delavski svet sprejel, prinaša dokaj precizne določbe o podaljšanem delu ali po domače nadurnem delu. To vprašanje je pri nas — v pogojih procesne proizvodnje zelo pereče, ker je novi zakon v 43. a členu postavil spet posebne omejitve, katerih pa se bo moral še izjasniti republiški organ za delo. Ne glede na to so določeni v pravilniku vsi tisti momenti, v katerih je podaljšano delo nujno, če noče podjetje utrpeti večjih gospodarskih škod.

Bistvene novitete so tudi pri obravnavanju disciplinskih prestopkov. Po novem izreku disciplinska komisija dokončno kazni ter delavski svet izreku kazni le na pritožbo delavca. Tako na primer glede disciplinskega odpusta delavski svet ne odloča z absolutno večino, ampak sklepa le, če se delavec pritoži, z večino prisotnih članov na seji. Med hujše kršitve delovne discipline je uvrščeno tudi navajanje napačnih podatkov o delu z namenom, da se delavec osebo okoristi. To je potrebno, kajti pri nas je preveč razpasena naveda, da ponarejamo podatke o storitvah ali drugih dejavnostih, če računamo, da bo zaradi tega dosežena kakšna korist pri osebnem dohodku. Ti napačni podatki po navadi niso krivi samo za to, da se nekdo neopravičeno okoristi, ampak povzročajo v analizi poslovanja tudi napačne poslovne odločitve, kar je lahko še hujše. Nov pravilnik zahteva tudi sistematizacijo delovnih mest z navedbo strokovnosti delovnega mesta, izobrazbene smeri, zahtevanega obsega delovnih izkušenj, število potrebnih delavcev na delovnih mestih in pa način preizkusa znanja. V pravilniku je uveljavljeno, da traja preizkusna doba I., II. in III. sistematizacijske grupe 90 dni, za druge pa 60 dni. Lahko pa se preizkusi znanje tudi s posebno nalogo ali testi.

Razpored delovnega časa je v novem pravilniku natančno določen. Na tem področju je novo samo to, da ta določila precizira pravilnik in pa, da je osvojeno načelo, da je treba delovni čas prilagajati stvarnim potrebam delovnega procesa, kar je v naši procesni proizvodnji odločilnega pomena. Resnično, nismo tovarna, ki bi način proizvodnje lahko prirejala željam zaposlenih, kako naj bi si razporedili delovni čas.

V pravilniku je tudi urejeno vprašanje premestitev, ki jih narekuje delovna problematika, nadalje začasne premestitve, ki so lahko daljše od enega meseca ali pa samo občasne zaradi izpolnitve delovnih posad. Doslej zakoni o delovnih razmerjih niso dopuščali ustreznih rešitev, kakršne pri nas delovna problematika narekuje, zdaj pa je to omiljeno in smo pravzaprav zapisali v pravilnik tista določila, ki že od nekdaj tečejo in ki jih formalno največkrat nismo mogli reševati. Tako npr. smo imeli pred časom precejšnje težave s prepričevanjem delavcev, ko smo postavljali nov obrat — premazni oddelek. Po normalni gospodarski logiki bi morali zbrati v tem oddelku zaradi nove tehnologije in velikih vloženih sredstev najboljše in najbolj primerne delav-

ce, pa to največkrat zaradi različnih razlogov nismo uspeli. Po novem je to možno odrediti. Prav tako je možno ukrepati s premeščanjem, če delavec izkaže slab delovni učinek zaradi neprilagojenosti dela na delovnem mestu, na katerega je bil razporejen. Prav tako je možno poseči s premestitvami v primerih, ko gre za nezdrave in škodljive odnose na posameznih delovnih mestih. Ta ukrep izgleda sicer na videz hud, je pa dejansko v prid delovnim rezultatom in tudi delavcem, kajti v nezdravih osebnih odnosih pride največkrat do hudih škod in disciplinskih prestopkov, če se ne ukrepa dovolj zgodaj. Lep primer imamo v bližnji preteklosti v embalažni delavnici. Če bi bilo takrat možno ukrepati s primernimi premestitvami, ne bi prišlo do tako težkih prestopkov in tudi ne do hudih ukrepov, kot jih je tedaj izrekel delavski svet. Jasno pa je, da takšne premestitve — tj. trajna premestitev na drugo delovno mesto lahko obravnava in odreja le samoupravni organ, tj. kadrovska komisija in izvršilni odbor. Začasne premestitve, ki jih izključno narekuje delovni proces, lahko odreja vodje oddelkov in to, če traja le nekaj dni, če gre pa za daljšo dobo pa mora biti izdana posebna odločba z navedbo razloga premestitve, ki ji lahko delavec oporeka s pritožbo na delavski svet.

Iz tega je torej razvidno, da pravilnik določa vse možnosti, ki pri nas pridejo v poštev, predvideva pa tudi, da so prav na tem področju možne hude zlorabe, zaradi česar predpisuje odredilne in pritožne postopke.

Tako kot vsi splošni akti podjetja, bo tudi ta novi pravilnik o delovnih razmerjih doživljal nadaljnje obravnave in spremembe, zato je prav, da zanimanje

OB 8. MARCU 1970 — Nada Klančar, tajnica samoupravnih organov

delavcev za določila tega pravilnika ne popusti tudi po sprejetju, saj je namen pravilnika čimbolj stvarno in natančno urejati vsa tista dogajanja v podjetju, od katerih so najbolj odvisne pravice in dolžnosti vsakega člana kolektiva.

Pravilnik je stopil v veljavo 11. II. 1970, kadrovska služba pa bo poskrbela, da bo razmnožen v tolikšni nakladi, da bo dostopen vsem članom kolektiva.

Pred sprejetjem novega pravilnika o izobraževanju

VEVČE, FEBRUARJA — Prvi pravilnik o izobraževanju je bil sprejet že leta 1962. Potrebe po izobraževanju strokovnih kadrov so bile vzrok, da se je strokovno izobraževanje razširilo iz strokovnih in drugih šol tudi v podjetja. To razširitev in povečavo strokovnega izobraževanja s potrebami podjetja smo spoznali in sprejeli tudi na Vevčah. Ob zastareli miselnosti, da sta za proizvajalca edino odredilna praksa in izkušnja, je izobraževanje steklo le s težavo. Dejstva so pokazala, da izkušnja lahko obdrži nivo proizvodnje, kakršen je bil v preteklosti. Prav tako so organizacijska znanja, grajena na izkušnjah, zadovoljiva le v obrtništvu in še tam le delno. Obržanje nivoja znanja na isti ravni pa je že nazadovanje. Napredek je mogoč le ob stalnem raziskovanju, seznanjanju z novimi teorijami, ki z razvojem postajajo vse bolj pomembna.

Ker so potrebe po izobraževanju v različnih podjetjih različne, tudi dejavnost ni povsod enaka in se mora prilagoditi zahtevam delovne organizacije.

Uresničitev teh zahtev pa je pri nas v začetku zadel na ovire. Zato je podjetje podpiralo vsakovrstno izobraževanje, ne glede na to ali je bilo za tovarno direktno potrebno in koristno ali ne. Šele kasneje se je pokazalo, da le niso bile proč vržene tudi te datjave, vsekakor pa ne datjave za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje. Z delno zadostitvijo tekočih potreb, ne pa še perspektivnih in ob vedno večjem varčevanju izdatkov za izobraževanje bo le treba še skrbneje regulirati proces izobraževanja, ki je pri nas pohvalno že prislo do stopnje delovnih navad. Tako bo treba izenačiti potrebno prizadevanje za znanje, ob vedno novih načinih proizvodnje in organizacije, z omejenimi sredstvi in ča-

som. Seveda po vsej verjetnosti v korist modernizacije in napredka.

S tem namenom bo v kratkem predložen samoupravnim organom nov pravilnik o izobraževanju, ki ureja odnose med zahtevami in težnjami po izobraževanju, stroški izobraževanja in ljudmi, ki se strokovno usposablajo in izpopolnjujejo.

S. R.

Prevzela sta delovno mesto izmenskega vodje strojne dodelave papirja

VEVČE, FEBRUARJA — Ni vseeno, kdaj in kako strokovno usposobljen človek prevzame vodstvene delovne dolžnosti bodisi v proizvodnji ali upravi. Naš pravilnik o pripravnstvu predpisuje način izobraževanja pripravnikov na vseh predhodnih delovnih mestih skozi celotno proizvodnjo. Predvideva tudi čas pripravnstva, ki traja od enega do treh let, odvisno od stopnje kompliciranosti in namena zaposlenosti.

Pripravnik Ivan GARBAJS in Alojz SMREKAR sta pripravniški staž nastopila 1. septembra 1966. Ker sta vmes odslužila svojo obveznost 18 mesecev v JLA, je njihovo efektivno pripravnstvo trajalo 22 mesecev, ali 2 meseca manj kot polni dve leti. Ker je kadrovska služba mnenja, da sta s svojim prizadevanjem, znanjem in strokovnostjo zadostila zahtevam, sta s 1. januarjem 1970 prevzela delovno mesto opravljanja del izmenskih vodij strojne dodelave papirja.

Obema novima mojstroma čestitamo in smo prepričani, da bosta za prihodnje številko »Našega dela« povedala svoje mnenje o pripravnstvu pri nas in o novem delovnem mestu.

S seje delavskega sveta — odločanje o važnejših samoupravnih ukrepih

membrnih pripomb, poleg seveda tega, da se je o določbah, ki urejajo dopuste v podjetju, razvila zelo živahna razprava. Precej jih je bilo, ki so v času razpravljanja intervenirali, da bi bil čas popraviti nekatere določbe o dopustih v starem pravilniku. Največ so oporekali starim določbam, da imajo posebni kriteriji, tj. pogoji dela, odgovornost prevelik delež nasproti delovni dobi. Na ta način so bili tisti delavci, ki v teh posebnih pogojih niso bili vključeni, postavljeni v položaj, da v vsej svoji delovni dobi ne bi mogli doseči višji dopust od 20 dni. Precej pripomb je bilo, da ima letni dopust namen rekreirati delovno moč, ki jo vsak z leti izgublja, oziroma rabi daljši čas za obnovo, čim večji delovni staž ima in pa da so ti posebni pogoji navedeni v starem pravil-

in dejansko prevzeli vsa najpomembnejša delovna mesta v podjetju. Takšna obnova generacije je bila najbolj drastična v proizvodnih oddelkih, ki so resnično povsem pomlajeni in tu je bil seveda odziv na nov predlog najbolj nasproten. Opredelevanje za in proti njegovemu predlogu je doseglo svoj višek tudi na seji delavskega sveta, saj je bila razprava prav o določbah o dopustih najdaljša in najbolj vroča. Delavski svet je spreminjalni predlog z večinskim glasovanjem potrdil. Razprava pa vendarle pomeni, da bo treba te določbe spremljati in med izvajanjem preveriti, če je novi pravilnik pravičen ali ne. Žal je zaradi dolgotrajne obravnave določil o dopustih delavski svet posvetil manj pozornosti tudi drugim spreminjalnim določbam prave-

Predsedniki mladinskega aktiva Količevo govorijo

(Nadaljevanje s 3. strani)

vseh družbeno-političnih in samoupravnih organih. Iz prakse je razvidno, da se mladi ne udeležujejo predvsem zato, ker so vse premalo razgledani, saj so mnenja, da je osem delovnih ur zanje dovolj in da ne sodijo v razne druge organizacije. To njihovo mnenje pa je povsem napačno. Večkrat se lahko sliši kakšno nezadovoljno govorjenje na vseh mogočih mestih, da pa bi se o tem javno spregovorilo pa ne. To lahko imenujemo bojazen pred nastopom v javnosti. Razna nezadovoljstva in mnenja pa se ne dajo drugače rešiti kot da jih obravnava širša javnost ali ustrezen organ. Ti organi oziroma organizacije pa ne morejo sami odkrivati nepravilnosti in napake, zato je nujna tesnejša povezava med njimi in posamezniki.

Na športnem področju pa smo se odločili za posamezne panoge športa kot so: kegljanje, streljanje, namizni tenis, šah in nogomet. V veliki meri pa so pri teh športih potrebna finančna sredstva, zato upamo na vso podporo s strani DS, UO in sindikata. Do

sedaj se lahko sindikatu zahvalimo za izdatno finančno pomoč. Domenjeno je bilo, da nam bo sindikat poravnal še neplačane račune. Sedaj pa bo to po vsej verjetnosti nemogoče, ker se je akcijski program našega dela znatno povečal in z njim tudi stroški. Zato moramo narediti korak naprej in si pri delitvi sredstev zagotoviti lastna sredstva. Na sestanku smo predlagali povišanje članarine na 1,00 din mesečno. Ta sredstva pa bi bila namenjena ogledom raznih tovarn, ki proizvajajo nam potrebne surovine in izdelke.

V mesecu decembru 1969 nas je obiskal mladinski aktiv Utentzilijsa. Po končanem ogledu proizvodnje, smo se pomenili o naši in njihovi aktivnosti in medsebojnem sodelovanju. Sprejeli smo povabilo na ogled njihovega podjetja.

V naslednjem obdobju si želimo še veliko takih in podobnih srečanj, saj bomo le tako lahko uspešno sodelovali in izvedli razne športno-kulturne prireditve, ki pa so prav tako potrebne za sprostitve delovnih ljudi.

OB 8. MARCU 1970 — Ivanka Rosulnik pri mikromitriranju lepenke

Sprejemamo nov statut

1. nadaljevanje

KOLIČEVO, FEBRUARJA — V januarski številki Našega dela smo poročali le o temeljnih spremembah, ki jih prinaša osnutek novega statuta ter zakaj ga sprejemamo, prav pa je, da v skladu s pomenom tega najpomembnejšega samoupravnega akta obširneje spregovorimo o njegovih oblikah ter o vsebini posameznih poglavij.

Osnutek statuta je razdeljen na posamezna poglavja, ki se glede na vsebino, ki jo obravnavajo, delijo na ustrezna podpoglavja, ta pa na posamezne člene.

Osnutek statuta ima tako vsebino:

- I. Uvodne in splošne določbe
1. Pravni položaj podjetja
2. Zastopanje podjetja
3. Javnost dela organov podjetja
4. Obveščanje članov delovne skupnosti in poslovna tajnost

5. Zavarovanje premoženja in ljudi
6. Sodelovanje podjetja z delovnimi organizacijami, družbeno-političnimi skupnostmi in družbeno-političnimi organizacijami
7. Narodna obramba in civilna zaščita
8. Varstvo pri delu
9. Socialno delo in družbeni standard

II. Organizacija in upravljanje

1. Organizacija podjetja
2. Upravljanje
 - a) Neposredno upravljanje
 1. Referendum
 2. Zbor
 - B) Posredno upravljanje
 1. Delavski svet
 2. Poslovni odbor
 3. Odbor za medsebojne odnose
 4. direktor

III. Medsebojna delovna in druga razmerja

1. Pravice in dolžnosti članov delovne skupnosti
2. Urejanje medsebojnih razmerij
3. Delovna razmerja

IV. Planiranje

V. Dohodek, sredstva in materialno finančno poslovanje

1. Ugotavljanje in delitev dohodka
2. Osebnih dohodki
3. Sredstva in skladi podjetja
4. Materialno in finančno poslovanje

VI. Samoupravni akti

VII. Končne določbe

Prvo poglavje se po vsebini bistveno ne razlikuje od ureditve v dosedanem statutu, ker se na področjih, ki jih obravnava, niso v večji meri spremenile dejanske okoliščine, niti niso bili sprejeti neki novi predpisi, ki bi to narekovali. Izjema velja za vprašanja ureditve narodne obrambe, kar prejšnji statut ni obravnaval. V preteklem letu so bile namreč sprejete spremembe in dopolnitve nekaterih predpisov s področja narodne obrambe, ki so naložili podjetjem obveznost, da v svojih statutih uredijo vprašanja s tega področja.

V uvodnih določilih se statut ni v ničemer spremenil. Pravni položaj podjetja je enak kot v prejšnjem statutu; podjetje je po svoji obliki enotno, ima nespremenjeno firmo, sedež ter predmet poslovanja.

Podjetje zastopa in zanj podpisuje direktor, ki ga v času njegove odsotnosti zamenjuje vodja komercialnega sektorja. Razumljivo pa je, da lahko direktor posamezna pooblastila in pristojnosti prenese tudi na druge osebe, s tem, da sam določi vsebino in obliko takega pooblastila.

Samoupravni organi, ki so po drobnejše obdelani v drugem poglavju tega statuta, opravljajo tista dela in imajo tiste pristojnosti, ki so navedene v statutu. Delo organov samoupravljanja je javno, kar pomeni, da lahko člani delovne skupnosti prisostvujejo sejem teh organov. Tega seveda ne morejo v primeru, če so seje sklicane med delovnim časom, ko člani delovne skupnosti opravljajo svoje delo. Javnost dela organov samoupravljanja poleg povedanega pomeni tudi, da morajo ti organi seznanjati člane delovne skupnosti s pomembnejšimi poslovnimi dogodki, o svojem delu in sprejetih sklepih, o osnutkih samoupravnih predpisov in o drugih pomembnejših zadevah. Dolžnost obveščanja, ki jo imajo organi upravljanja, je v tesni medsebojni povezanosti z dolžnostjo, ki jo imajo člani delovne skupnosti do svojega izobraževanja in izpopolnjevanja. Le vseplošno razgledan samoupravljavec bo lahko razumel posamezne sprejete sklepe in dal k takim odločitvam tudi svoj prispevek.

Nekateri podatki, predvsem tisti, ki se nanašajo na področja narodne obrambe ter na določena razmerja do nekaterih organov, so lahko tajnost in jih vsi tisti, ki zanje zvedo med opravljanjem svojega dela, ne smejo sporočati nepooblaščenim osebam. Kršitev tajnosti ima za posledico odgovornost za kršitev delovne dolžnosti.

Eno izmed uvodnih poglavij obravnava tudi sodelovanje podjetja z drugimi podjetji, z družbeno-političnimi skupnostmi (občino in drugimi) ter z družbeno-političnimi organizacijami. Ti medsebojni odnosi imajo lahko najrazličnejše oblike in cilje. Sodelovanje je lahko npr. usmerjeno izključno v poslovno smer ali pa lahko podjetje sodeluje pri reševanju posameznih vprašanj na področju zdravstva, socialnega varstva itd. Statut vseh oblik podrobno ne našteva, ampak jih samo nakazuje.

Že uvodoma smo povedali, da je prvo poglavje dopolnjeno oziroma na novo ureja narodno obrambo in civilno zaščito. V tem osnutku statuta gornje vprašanje ni obravnavano samo v I. poglavju, ampak tudi v naslednjih in to tam, kjer govorimo o pravicah in dolžnostih posameznih organov. V I. poglavju so navedena le nekatera temeljna določila, kako ravna podjetje v primeru, če grozi neposredna vojna ali v vojnem stanju. Narodna obramba in civilna zaščita se izvajata po načrtu za obrambo, ki mora vsebovati vojni načrt in razvojni načrt. Vojni načrt ureja organizacijo dela in poslovanja v vojnih razmerah, razvojni načrt pa obrambo in zaščito članov delovne skupnosti ter premoženja pred vojnimi akcijami. Podjetje se mora držati teh načrtov in se po njih ravnanju, prav tako pa mora svojo dejavnost usklajevati po vojnih predpisih družbeno-političnih skupnosti. Organi, ki obravnavajo vprašanja narodne obrambe, so delavski svet, poslovni odbor, odbor za medsebojne odnose, štab za narodno obrambo in direktor podjetja. O pravicah in dolžnostih teh organov bomo govorili v naslednjem sestavku.

Stane Skok

Delo gasilcev v tovarni celuloze Medvode

MEDVODE, FEBRUARJA — Na rednem letnem občnem zboru gasilskega društva, katerega so se udeležili tudi direktor, predsednik DS, zastopniki MGZ in ObGZ ter zastopniki sosednih terenskih in industrijskih gasilskih društev, smo pregledali delovanje v preteklem letu. Prav tako pa smo si okvirno določili program za prihodnje leto. Člani so imeli 12 vaj. Od tega so bile 4 v neposredni bližini tovarne in v medvoških tovarnah. Kot posebno izvedbo vaje se lahko smatra verižno vajo na Govejek, kjer so sodelovala terenska in industrijska gasilska društva z medvoškega področja ter gasilske enote iz Ljubljane-Center, Vič in Šiška.

Naše gasilsko društvo pa je bilo aktivno tudi na področju izobraževanja. Opravili smo tečaj za izprašane gasilce, katerega se je udeležilo 7 članov. Tega tečaja se je udeležilo tudi 6 članov gasilske službe civilne zaštite. Tečaja za gasilske strojnike pa se je udeležilo 10 članov. Poleg tega, da so gasilci sodelovali s CZ na področju strokovne vzgoje, so sodelovali tudi pri drugih vajah CZ. V celoti se je na vajah, brez tečajev in predavanj, opravilo 2544 ur.

Dejavnost gasilskega društva je bila v preteklem letu omogočena s strani upravnih organov, tako glede materialne pomoči kot tudi moralne podpore.

Za letošnje leto pa je verjetno najbolj potrebno organizacijsko utrditi gasilsko enoto. Predvsem bo potrebno še pridobiti nove, mlade člane. Ker delo v tovarni poteka iz izmenah, bi bilo potrebno, da se v enoto vključi več delavcev iz proizvodnje, kar velja predvsem za lesni prostor, pripravo lesa in kuhinjo.

V programu dela pa so navedene in sprejete še naslednje zadeve:

1. Poživitvi sodelovanje s CZ in sosednimi gasilskimi enotami.
2. Posvetiti še več pozornosti doslednemu izvajanju preventivnih ukrepov.
3. Izvajati praktične vaje v tovarni, upoštevajoč specifične pogoje v proizvodnji.

Na občnem zboru smo izvolili nov upravni odbor gasilskega društva. Upamo, da bo gasilska enota pod predstvom DOMINIKI TOMAŽINA in poveljstvom FRANCA CVEKA uspešno izvajala vse predstojajoče naloge.

V. B.

Sklepi upravnega odbora papirnice Količevo

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Objavljamo sklepe upravnega odbora:

Ernestu Pančurju ml. se da denarno pomoč za čas, dokler obiskuje šolo v Ljubljani v taki višini, kot bi jo dobil, če bi bil vajenec v Papirnici Količevo, upošteva letnik, ki ga obiskuje in doseženi uspeh.

Kadrovska služba naj stopi v stik s skrbstvenim organom in poskuša urediti, da otroci E. Pančurja dobijo socialno podporo, ker je znesek pokojnine tako nizek, da na posameznega otroka pride manj, kot dobijo socialni podpiranci v občini.

Kadrovski oddelek naj pripravi predlog delavskemu svetu o zagotovitvi in financiranju šolanja Pančurjevih otrok. Pri tem naj skuša doseči, da bodo pri reševanju tega vprašanja sodelovali tudi: Skupščina občine Domžale in Tajništvo za notranje zadeve Kamnik, kjer je bila zaposlena mati otrok.

Potrdijo se opravljene nadure v mesecu januarju in plan nadur za mesec februar.

Opozoriti je treba vse, ki vodijo evidenco nadur, naj natančneje precizirajo, kaj je nedeljsko delo in kaj je nadurno delo. Kadrovski oddelek sme glede nadur od vseh, ki izdajajo naloge za nadurno delo zahtevati, če je to potrebno, dodatno natančnejšo dokumentacijo.

Do naslednje seje naj kadrovski oddelek izdela kriterije za strokovne ekskurzije in jih na prvi seji predloži v potrditev upravnemu odboru.

Pritožba Jožeta Posavca zoper odločbo z dne 24. 11. 1969 o razporeditvi na delovno mesto, ki jo je izdal direktor podjetja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 17. 6. 1969, se kot neutemeljena zavrne. Na osnovi tega sklepa izda direktor obrazloženo dokončno odločbo.

V komisijo za sistematizacijo delovnih mest so imenovani: Ljubiša Milič kot predsednik in člana Marjan Černe ter Milan Deisinger. Komisija ima pravico pritegniti k delu vsakega, za katerega meni, da lahko pri delu pomaga. Osebe, ki jih komisija povabi k sodelovanju, so dolžne sodelovati s komisijo.

Komisija naj skuša čimveč dela opraviti v rednem delovnem času, kolikor to ni mogoče, pa se odobri delo tudi v podaljšanem delovnem času. V podaljšanem delovnem času so dolžni delati tudi tisti, ki jih komisija povabi k sodelovanju.

Tov. Rihtar sme opravljati računovodska dela na Papirlesu. Za ureditev nekaterih nujnih zadev, sme hoditi na Papirles tudi v dopoldanskem času, dokler ne bo rešeno vprašanje računovodje

na Papirlesu. Opravljanje računovodskih del pri tem združenju ne sme negativno vplivati na ažurnost in kvaliteto računovodsko-finančnih del v Papirnici Količevo.

Prejšnji lesnoindustrijskega odseka Tehniške šole v Ljubljani za finančno pomoč se ne ugoti.

Na prošnjo učencev ŠCTP v Ljubljani UO odobri finančno po-

moč našim študentom Majdiču, Jeraju, Poljanšku in Kokalju. Glede višine finančne pomoči uredi kadrovska služba v smislu finančnih pomoči, ki smo jih v prejšnjih letih nudili našim študentom na omenjeni šoli.

Prostovoljnemu gasilskemu društvu Trzin odobri UO na njihovo prošnjo finančno pomoč v višini 500.00 din.

Sklepi delavskega sveta papirnice Količevo

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Delavski svet je sprejel naslednje sklepe:

Sprejme se popis sredstev v Papirnici Količevo na dan 31. 12. 1969.

Sprejme se popis sredstev v bifeju Papirnice Količevo na dan 31. 12. 1969.

Vsi, ki jim manjka drobn inventar, razen v treh primerih, morajo do 31. 3. 1970 s pričami dokazati, da jim je bil ukraden manjkajoči drobn inventar. Kolikor do tega datuma ne dokažejo, se vsem ta inventar zaračuna po nabavnih cenah.

Papirnica Količevo naj v razgovorih s Kartonažno tovarno še nadalje vztraja na svojih stališčih do doma v Fiesi in to tako, da skuša doseči sporazum o tem, da je etažni lastnik dela stavbe, kjer so sobe št. 17, 18, 19, 20 in 21. V primeru, da se v razgovorih to ne bi moglo doseči, naj se zadeva ne ureja prek sodišča, temveč naj se doseže tak sporazum, da bo Papirnica Količevo za čim daljše obdobje še uporabnik objekta v taki obliki, kot je sedaj.

Odobre se sredstva v višini 509.400.00 din za nabavo domače opreme, ki bo potrebna za rekonstrukcijo sušilnega kanala Schilde.

Podjetje ni interesat za nakup predmetnega stanovanja, ki je last Dušana Pirca.

Stanovanje lahko tov. Pirc proda Mariji Gerčar. Kredit, ki ga je imel za nakup tega stanovanja tov. Pirc, se po tem sklepu prenese na tov. Marijo Gerčar. Tov. Pirc pa dobi pravico, da se udeleži natečaja pri skladu za zidavo stanovanjskih hiš Papirnice Količevo.

Mariji Gerčar se na njeno prošnjo odobri kredit v višini neplačanega dolga Dušana Pirca, ki znaša na dan 21. I. 1970 13.554.70 din za dobo 20 let po 2% letni obrestni meri. Anuitete se obračunavajo polletno, mesečni obroki v višini 1/6 polletne anuitete pa je treba tov. Gerčarjevi odtegniti vsak mesec pri izplačilu OD. O tem je treba skleniti posebno pogodbo.

Delavci Papirnice Količevo lahko hodijo na malico v menzo ali k Froncu, vendar ne na svoje domove niti ne v druge lokale.

OB 8. MARCU 1970 — Ivanka Jasenc in Kati Ulčar, rezalki papirja na ploskem rezilcu

Dobra organizacija - manj slučajnosti

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Za najmanjši obseg proizvodnje ustreza najenostavnejša oblika organizacije. To obliko organizacije je predstavljal in jo še danes predstavlja obrtnik.

Obrtniški način dela pa ne ustreza v kolektivih z obsežnejšo proizvodnjo, zato so v praksi uporabljene različne oblike organizacij kolektivov, katere sestavljajo organizacijske enote. Med temi organizacijskimi enotami mora biti nujno organizacijsko predvideno in predpisano komuniciranje, ker se proizvodnja brez medsebojnega komuniciranja ne more razviti. Organizacijske oblike se morajo nujno spreminjati vzporedno s potrebami proizvodnje, s čimer se spreminjajo tudi odnosi med organizacijskimi enotami in s tem med člani, ki te enote tvorijo. Te kvalitativne spremembe v organizaciji pa se običajno dogajajo zelo počasi in to zaradi navad, odpora proti novemu in drugih vzrokov, zato imamo pojave obrtniškega načina dela, miselnosti in metod proizvodnje tudi v industrijskih podjetjih. Kot je že omenjeno, organizacija v svoji trenutni obliki ne sme biti preveč toga, temveč jo je treba ob resnih zahtevah in potrebah menjati ali dopolniti. Da bi bile take reorganizacije čim lažje izvedljive in da bi pozitivno vplivale na tok proizvodnje, mora biti vsakemu članu kolektiva poleg ostalega znan slikovni prikaz organizacijske sheme, kakor tudi tekstualni del, ki spremlja in dopolnjuje načrt sheme. Kljub še tako skrbnim pripravam na reorganizacijo pa ob vpeljevanju novih ali spremenjenih oblik organizacije vedno prihaja s strani članov kolektiva do umestnih pa tudi neumestnih pripomb.

Ob takšnih priložnostih pa tudi sicer se pojavljajo težave zaradi neustreznega, neurejenega in nekoordiniranega komuniciranja med enotami, kar lahko privede tudi do zastojev v proizvodnji. V dobro organiziranih podjetjih je torej manj vsakovrstnih slučajnosti, mednje sodijo tudi nepredvideni zastoji, ki so včasih lahko posledica nekoordiniranega dela med oddelkom proizvodnje in tehničnim oddelkom oziroma vzdrževalno službo, ki organizacijsko spada v tehnični oddelek. Naloga vzdrževalne službe je, da delovna sredstva podjetja vzdržuje na tehnično ustrezni višini in sicer tako, da jih pregleduje, popravlja, obnavlja itd.

Vzdrževanje zajema vrsto priprav in postopkov na delovnih sredstvih, da jih obdržimo v takem stanju, da lahko svojo namembno funkcijo v celoti opravljajo.

Delo vzdrževalne službe v podjetju lahko grobo razdelimo na naslednje faze:

- a) priprava tehnične dokumentacije s plani za popravila proizvodnih in drugih naprav,
- b) priprava rezervnih delov,
- c) pregledi proizvodnih in drugih naprav,
- č) manjša popravila in remont,
- d) generalni remont.

Vse vrste popravil — od malih do generalnih remontov — morajo biti koordinirano pripravljene s proizvodnimi obrati, s čimer se poskušamo v čimvečji meri izogniti nenadnim zastojem v proizvodnji in imamo tako opraviti v glavnem le z vnaprej planiranimi zastoji ter popravili. Ob pravilnem in usklajenem delu

vzdrževalne službe morajo vsa popravila in remont potekati kvalitetno in v čim krajšem času. Ti dve zahtevi sta seveda neposredno odvisni od kapacitet vzdrževalne službe in pa od stopnje organizacije. Razmeroma obsežna problematika na tem področju dela v podjetjih se more torej reševati uspešno in ekspeditivno le z organiziranim in usklajenim delom, s čimer je omogočeno, da se proizvodni proces odvija čim bolj enakomerno in nemoteno. Nastajajoče vplive, ki bi lahko zaviralno vplivali na tok proizvodnje, je treba reševati takoj ob začetku, da problem ne preraste v večjega, katerega rešitev je težja in obsežnejša.

Sestav in stopnja organiziranosti vzdrževalne enote sta v neposredni odvisnosti od obsega in vrst proizvodnih naprav. Spričo dejstva, da je v proizvodnji papirja, kartona, lepenke in lesovine veliko vrst strojnih naprav, je nujno, da so v vzdrževalni enoti podjetja zaposleni člani temu ustrezno kvalificirani in usposobljeni.

V okviru organizacije službe vzdrževanja je poleg dobre priprave dela potreben referat, ki se bavi s problematiko tehnike mazanja in ki s svojim delom lahko v veliki meri preprečuje nenadne slučajne zastaje.

Vse močnejše težnje po uvedbi norm za vzdrževalna dela so dokaj zahtevna in delikatna naloga. Norme je mogoče uvesti za določena vzdrževalna dela na podlagi dolgoletnih izkušenj, kolikor so se ta dela v ta namen kronološko zasledovala. Vseh vzdrževalnih del pa pri obstoječih proizvodnih in vzdrževalnih metodah v papirni industriji ni moč normirati. Vsa normirana dela zahtevajo ustrezno pripravo dela, ki za vzdrževanje strojev v papirni industriji ne more biti klasična priprava dela, kot je to npr. v kovinski industriji, temveč mora biti specifična za to področje, kot je specifično vzdrževanje v papirni industriji. Uvajanje norm v katerikoli organizacijski enoti pa povsem naravno narekuje poleg ostalega tudi spremembo sistema nagrajevanja, kar je potrebno predvideti in obdelati pred kakršnimikoli spremembami načinov in organizacije dela. Skratka, vse posege v organizacijske probleme je potrebno nujno temeljito pripraviti, jih vsestransko analizirati in preštudirati, s čimer se skušamo do maksimalne možne meje izogniti slučajnosti, pri vsem tem pa zasledovati osnovni cilj — uspešno poslovanje gospodarske organizacije.

Fel(IKS)

Ali še naprej sami, ali se bomo vključili v štipendijski sklad mesta Ljubljane?

VEVČE, FEBRUARJA — Vedno večje zahteve, hiter razvoj znanosti in čedalje ostrejši pogoji gospodarjenja zahtevajo vse večje število novih, predvsem visoko in višje strokovnih kadrov. Številna podjetja so že spoznala, da je uspešno reševanje kadrovskih problemov vir in začetek hitrejšega družbenega napredka in gospodarskega razmaha.

Na drugi strani se pojavlja vedno več problemov v visokem šolstvu. Potrebe po nekaterih visokih strokovnjakih so večje, kot je ponudba. Ugotavljamo, da se sredstva za štipendije povsod zmanjšujejo.

Zaradi takih problemov je bila v mnogih razpravah družbeno-političnih in drugih organizacij v Ljubljani izražena želja po enotnem štipendijskem skladu. Nekateri občine, kot Moste-Polje, Bežigrad, Vič že imajo manjše štipendijske sklade. Seveda pa je znano, da štipendije podeljujejo po različnih kriterijih in tudi višine štipendij so različne.

Prevladovalo je mnenje, da bi bilo koristno združiti prizadevanja za uspešnejše in bolj enotno reševanje problematike štipendiranja. Sprejeta je bila zamisel o enotnem štipendijskem skladu na območju Ljubljane.

Iz osnutka statuta so razvidna naslednja izhodišča:

Štipendijski sklad bi se moral formirati na podlagi samoupravnega dogovora zainteresiranih partnerjev. Združeval bi delovne in druge organizacije, ter družbeno-politične skupnosti, ki jih združuje skupni interes, da si ustvarjajo pogoje za perspektivno in učinkovitejšo zadovoljevanje kadrovskih potreb. Torej je treba težiti za tem, da je krog zainteresiranih dejavnikov čim širši in da je treba poleg združevanja sredstev v sklad razvijati še druge oblike.

Funkcija sklada ne bi bila samo zbiranje in združevanje finančnih sredstev za štipendiranje. To je le ena izmed poti pri uresničevanju nalog. Z načinom

upravljanja s skladom bo zagotovljeno, da v skladu združena sredstva ne bodo odtujena tistim, ki so jih prispevali, ampak morajo še naprej imeti vpliv na gospodarjenje z njimi. Ta vpliv naj bi se zagotovil s sodelovanjem organov samoupravljanja sklada in z možnostjo široke kontrole.

Naslednja naloga sklada je pomeniti izbor štipendistov, ga čim bolj objektivizirati na podlagi jasno opredeljenih kriterijev in z ustreznimi metodami. Kot je razvidno iz predloga statuta, so temeljni kriteriji:

— nadpovprečni učni uspeh, ki se ugotavlja na osnovi šolskih ocen,

— nadpovprečne sposobnosti, ki se ugotavljajo s testiranjem in drugimi ustreznimi metodami,

— materialni položaj.

Naloge v zvezi z izborom naj bi izvajala strokovna služba, ki bi zagotovila strokovno uporabo sedanjih znanstvenih metod. Verjetno bi bila za to najbolj usposobljena služba pri zavodu za zaposlovanje delavcev.

Učni uspehi so razvidni iz ocen v šoli. Poleg tega bo potrebno skupno s prosvetnimi delavci na osnovnih šolah izdelati sistem spremljanja vseh talentiranih učencev (nagnenja, hotenja, osebne odlike) ne glede na njihov materialni položaj, treba bo proučiti tudi možnosti in metode usmerjanja talentiranih učencev na različne šole, upoštevajoč pri tem družbene potrebe, kakor tudi nagnenja učencev.

Eden izmed osnovnih ciljev dejavnosti sklada je zagotoviti talentirani mladini vsaj približno enake pogoje in nadaljevanje šolanja. Ugotavljajo, da je talentirane mladine neprimerno več, kot pa je sedaj možnosti za štipendiranje. Vsaka napredna družba si mora prizadevati, da omogoči študij najposobnejšim in najprizadevnejšim, tudi pri tem moramo zagotoviti, da bodo prevladovali kriteriji sposobnosti in delavnosti.

Glede višine štipendije oziroma posojila bi moralo biti osnovno izhodišče, da se zagotovijo talentirani mladini vsaj približno enake možnosti za študij in taki materialni pogoji, da bo svoja prizadevanja lahko osredotočila v študij. Merila, ki odločajo o višini štipendije, pa morajo pred drugim spodbujati odgovoren in kvaliteten študij.

Poleg političnih in socialnih momentov povezujejo takšno usmeritev tudi ekonomski razlogi.

OB 8. MARCU 1970 — Vida Bartol, kemotehnik in Zdenka Flerin, laborantka

Računajo, da bi s takšnim kadrovanjem na višjih in visokih šolah zmanjšali osip študentov. Večje število študentov bi končalo študij v rednih rokih, kar zmanjšuje stroške šolanja. Največja prednost pa je v tem, da bodo prišli na delovna mesta kadri s solidnim znanjem in odgovornim odnosom do dela, ki imajo več potencialnih možnosti, da se razvijejo v dobre strokovnjake.

Skrb za smotrno zaposlovanje štipendistov je ena izmed naslednjih nalog, ki jo bo potrebno izvajati v okviru dejavnosti sklada. Pri zaposlovanju štipendistov morajo imeti prednost delovne organizacije, ki bodo združevale svoja sredstva v tem skladu. Programiranje potreb po različnih profilih kadrov bo treba razvijati v sodelovanju z delovnimi organizacijami.

Sklad za podeljevanje štipendij in posojil za izobraževanje v Ljubljani bi se tako skupno s strokovnimi službami, ki bodo izvajale določene naloge za sklad,

postopoma razvil v določeno obliko skupne službe tistih delovnih in drugih organizacij, ki bodo sodelovale s skladom, oziroma se nanj obračale za kakršnekoli usluge v zvezi z izvajanjem politike štipendiranja. Toda enoten štipendijski sklad v Ljubljani pa ne bo mogel prevzeti v celoti odgovornosti za štipendiranje dijakov in študentov. Odgovornost za to naj bi še vedno bila predvsem na delovnih organizacijah, ker so najbolj neposredno zainteresirane za ustvarjanje ustrezne kadrovske baze v Ljubljani.

Predloženi statut sklada predlaga, da bi lahko postale članice sklada tiste delovne organizacije, ki bi prispevale:

1. stalen denarni prispevek v višini najmanj enoletne štipendije;
2. enkratni prispevek najmanj 6000 din;
3. z dodelitvijo štipendije študentu, ki ga predlaga sklad in sicer po kriterijih sklada.

Uspeh dela v papirniški poklicni šoli za odrasle

VEVČE, FEBRUARJA — Zahteva po strokovnosti in poklicnim znanjem na eni strani in želja ljudi, da dosežejo poklic in možnost za napredovanje, je že četrtič narekovala, da se odvija pouk za odrasle iz papirničarske stroke v sami tovarni.

Tokrat je v razredu 18 slušateljev od 23, kolikor se jih je v začetku vpisalo. Tisti, ki so odstopili, so prenehali v glavnem iz lagodnosti, v strahu pred povečanim umskim naporom v dveh letih poklicnega šolanja.

Rezultat dela bodočih papirničarjev ob letošnjem prvem polletju je bil proti pričakovanju dober, saj je znašala povprečna ocena skoraj prav dobro — 3.75. Ta uspeh je toliko več vreden, ker se slušatelji ne morejo posvetiti samo učenju, ampak delajo na delovnih mestih v svojem običajnem delovnem turnusu, dopoldan, popoldan in ponoči. Skozi dve leti pa bodo morali še trikrat na teden po šest ur izven delovnega časa posvečati predavanju in na koncu pokazati zahtevano znanje. Ker je med odraslimi šolarji 10 moških z delovnih mest v proizvodnji in 8 žensk iz ročne dodelave papirja, je morda malo lažje za ženske, ki so mogle delovni čas urediti

tako, da delajo samo na prvi izmeni. Na drugi strani pa so vse udeleženke poleg delavke tudi še gospodinje in matere, ki imajo, razen dela v tovarni in v šoli, še marsikaj postoriti tudi v družini. Kljub temu pa se pri vseh brez izjeme čuti zanimanje za znanja, ki jih poklic, učni načrt in stroka zahtevajo.

Pri tem pa se zdi, da je potrebno omeniti dilemo in zaskrbljenost žensk iz ročne dodelave papirja, ki se često sprašujejo, kaj potem, ko bodo napravile poklicno šolo. Njihovo tretiranje, bodisi s strani sodelavk, bodisi od drugih ni vedno na pravem mestu. Dejstvo je, da je in bo še v bodoče preusmeritev in avtomacija proizvodnje šla v tako smer, ob kateri bo potrebno vedno manj ročnega dela pri končni dodelavi papirja. Čim bo tega manj, bo zahteva po znanju in strokovnosti večja. V tem primeru pa bodo prej prišle v poštev tiste delovne moči, ki bodo uporabljive pri kompliciranejšem delu. Tedaj bo preusmeritev lažja za strokovno usposobljene, ki bodo tudi teoretično seznanjene s tehnologijo papirja in organizacijo dela. Razvoj stroke pa je tako hiter, da ga bodo zmogli le strokovno usposobljeni in dela voljni ljudje.

Papir brez vode

Za izdelavo ene tone papirja je potrebnih okoli 100 m³ vode. Neko dansko podjetje poskuša zdaj izdelovati papir »po hitrem postopku«, tj. povsem brez vode, namesto nje pa uporablja zrak. Najprej se drobi osnovna surovina v najfinejša vlakna, tako da so

suspendirani nad električno nabitim kovinskim sitom. Vlakna se z močnim električnim tokom prepletajo na sito, kjer nastaja tanka in zelo trdna plast papirja. Po novem izdelani papir je prožnejši od papirja, ki ga pridobivamo po tradicionalnem postopku.

(»Magazin«, maj 1969)

OB 8. MARCU 1970 — Francka Babnik in Martina Kramar, prebiralki ter Valerija Jasenc, vodja uvoznega oddelka

Norme — mojster — normirec

VEVČE, FEBRUARJA — Ugotavljanje konkretnih meril dela oz. norm je treba reševati na kompleksen način, ob povezavi cele vrste med seboj povezanih tenničnin, ekonomskih in organizacijskih nalog in problemov. Te naloge in probleme pa ni mogoče rešiti s preprostim računom. Zanje je potrebno sodelovanje strokovne službe in vodstva oddelka, kjer se delovna merila ugotavljajo.

Znano je, da je delo osnovni pogoj za obstoj človeške družbe. Z delom proizvajamo sredstva, ki so neobhodno potrebna za življenje. Pri organiziranem delu je najvažnejši element delitve dela, ki pride z rastočim razvojem tehnike vedno bolj v poštev. Pri tem pa je delitev dela odvisna od lastnosti posameznih delavcev, njihovih izkušenj, sposobnosti in prizadevanj. Procesi izdelave proizvodov morajo biti med seboj povezani, zlasti pa časovno usklajeni. Delovni čas, ki je potreben za izgotovitev izdelka, so v času manufakture odredili na podlagi izkustev.

Z razvojem delovnega orodja, izpopolnjevanjem procesa proizvodnje, zlasti pa z modernizacijo strojev, se je delitev dela vedno bolj večala, z njo pa tudi ugotavljanje potrebnega časa za enoto proizvoda. Sama izkustva so se tedaj pokazala kot pomanjkljiva za določevanje porabe časa pri delu. Nastala je potreba po tehničnem izračunu delovnega časa — tehničnem normiranju —, ki izhaja iz najbolj racionalnega izkoriščanja strojev in opreme. Tehnične norme in norma sploh ni dodatek k osebnemu dohodku, ampak merilo za delo, na podlagi katerega se med drugim formira osebni dohodek.

Ce normiranje dela v proizvodnji ne smatramo za resno, je to največja ovira, ki dovede do neizkoriščanja notranjih rezerv in upadanja produktivnosti dela. Osnovna naloga tehničnega normiranja je pomoč pri racionalni organizaciji dela in ugotavljanju pravih meril dela. Tehnične norme pa ne moremo smatrati kot nekaj nesporejmljivega, ampak so odvisne od pogojev, ki jih narekuje tehnični napredek, kulturno-tehnični napredek delavca in organizacija proizvodnje.

Referat tehničnega normiranja vsebuje analizo teorije in prakse o izkoriščanju delovnega časa, delovnih sredstev in predmetov dela in seveda tudi delovne sile. Tu pa seveda ne moremo več upoštevati samo tehniške, ampak tudi ekonomske pogoje.

Pri procesu normiranja se analitiko-normircu pojavljajo čisto protislovja med zastopanjem stališč gospodarske organizacije in organizacije dela na eni strani in med stališči neposrednih proizvajalcev. Pride celo do konflikta, ki poruši razmerja vseh faktorjev, ki vodijo v napredek organizacije dela in ne zagotavljajo več ekonomsko-tehničnih učinkov.

Vsekakor je pri postavljanju ali reviziji delovnih norm nujno sodelovanje med normircem, neposrednim proizvajalcem in vodjo, oziroma mojstrom oddelka. Vsem trem mora biti jasen skupen cilj, doseči najoptimalnejši način dela, ki bo vodil do uspeha na delovnem mestu, v oddelku in obratu nasploh. Dogaja pa se in zgodilo se je, da mojster pri dajanju podatkov in nasvetov izkrivlja dejstva in smatra normirca kot nepotrebno zlo, da ga je treba pri njegovem udejstvovanju ovirati in če je treba, v opravičilo svojega ravnanja, tudi dati neresnične izjave o načinu pristopanja k postopku normiranja.

S tem trenutkom je že zadel na problem medsebojnih odnosov, porušil elemente in pogoje zadovoljstva pri delu in zavrgel avtoriteto vodilne osebe. Brez avtoritete pa je zastoj boriti se za utrjevanje delovne discipline in napredka produktivnosti dela.

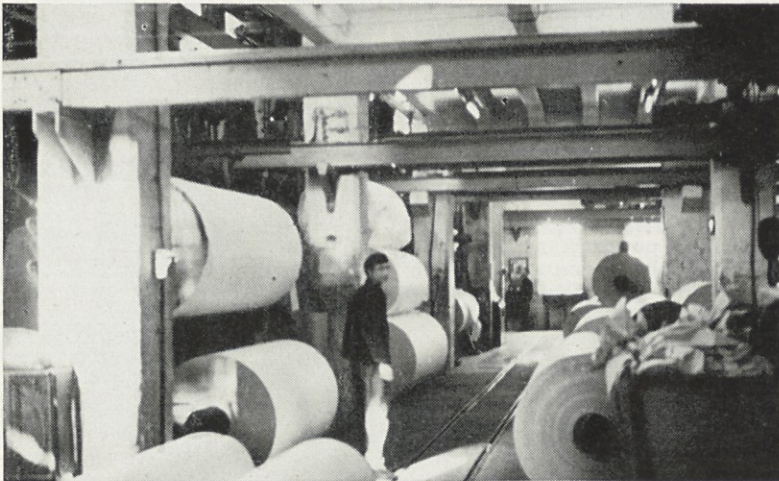
Danes je nešteto voznikov motornih vozil. Kdo npr. si drzne kršiti prometne norme, zagovarjati kršilce prometnih norm, ne da bi se pri tem zavedal posledic. Če se peljem iz službe domov do Zadvora ali Kodeljevega

itd., vem, da moram voziti po desni strani, da moram paziti na pešce in kolesarje, na druge voznike in še kaj. Odgovornost pri bistvu reda, neodgovornost pa povsod pripelje do težkih moralnih in materialnih posledic.

To so okoliščine, zaradi katerih so potrebne prometne norme. Delovne okoliščine pa tvorijo elemente delovnih norm, ki jih nikakor ni možno pretvarjati, izkrivljati in ne upoštevati. Prometnik za te vrste norm pa je seveda normirska služba, ki ne deluje v lastnem interesu, ampak za korist celotne proizvodnje in uspehe podjetja.

Vrednost točke za 12 preteklih mesecev od vključno februarja 1969 do vključno januarja 1970

VEVČE, FEBRUAR —	
Brusilnica	3,84
Polnila in lepila	3,89
I. papirni stroj	3,95
II. papirni stroj	4,01
III. papirni stroj	3,86
IV. papirni stroj	3,77
Strojna dodelava	3,40
brez točka-ur za normo	3,83
Ročna dodelava	2,98
brez točka-ur za normo	3,80
Energija	3,79
Premaz	3,88
Vzdrževanje	3,93
Razkladalci	2,89
brez točka-ur za normo	4,76
Nakladalci	4,77
Strokovne službe	3,70
Podjetje	3,64

Papir je izdelan, treba ga bo še zrezati v formate, pregledati in odposlati

Nekaj misli o sodelovanju in sindikalni organizaciji

VEVČE, FEBRUARJA — Ko sem v zadnji številki našega glasila prebral članek »Zakaj znova Naše delo?«, sem se iz srca razveselil. V mislih sem videl tovariše papirničarje kolektiva Količevo, ki delajo v isti stroki in so razumeli, da nas skupno glasilo najbolj združuje. Razumem razhajanje po upravni liniji, toda v delavskem samoupravljanju in zlasti v delu osnovnih organizacij sindikata bi lahko bilo sodelovanje najtesnejše.

Prek skupnega glasila bi lahko izmenjali izkušnje o delu, tako v samoupravljanju, kakor tudi v delu osnovne organizacije sindikata. Vedeti moramo, da je naša stroka ena izmed tistih, kjer navadno priporočila in navodila organov naše organizacije ne veljajo v celoti in si moramo sami iskati ustrezne oblike.

V našem kolektivu imamo organizirano sindikalno delo v obliki — izvršni odbor OOS in pododbori v posameznih delovnih enotah. Vendar ta organizacija ne živi v takem duhu, kakor je bila zamišljena. Pododbori sicer obstajajo, vendar v glavnem na papirju. Dokler je v kolektivu vse v redu (beri: plače-kuverta), je stvar v redu. Toda kakor hitro organi samoupravljanja sprejmejo nek sklep — v teh organih so tudi člani sindikata — ki nekaterim ni povsem všeč, že ni prav. Kaj dela takrat sindikat?

Mi vsi, od organov samoupravljanja do sindikata in drugih družbenih organizacij, ZK, ZM, znamo sprejemati dobre in konstruktivne sklepe, ne znamo pa istih popularizirati in izvesti v praksi. Naši pododbori niso iniciatorji akcij, ki bi bile koristne za člane po posameznih delovnih enotah. To se je zlasti pokazalo ob zadnji razpravi osnutka pravilnika o delovnih razmerjih, čeprav vemo, da je ta pravilnik eden od osnovnih aktov samoupravljanja. Bil je tudi sprejet na seji DS. Samo dvema pododboroma je uspelo organizirati o tem razpravo, kljub temu, da so bili sodelavci iz strokovnih služb pripravljeni sodelovati na vseh.

Pripravljenost sodelavcev strokovnih služb kaže, da so možnosti za sodelovanje, vendar je treba te možnosti nadalje razvijati. Menim, da bi bila ena takih možnosti uzakonitev v novem, oziroma popravljenem statutu podjetja, kjer bi bili urejeni odnosi sindikata in tudi drugih družbenih organizacij. V statutu podjetja naj bi bilo tudi določeno, v katerih organih samoupravljanja naj obvezno sodelujejo predstavniki sindikata. Vsi vemo, da le prepogosto pozabljamo na osnovno vlogo sindikalne organizacije. Mislim, da bi v organih samoupravljanja, zlasti kadar se ukvarjajo z delovnimi odnosi, družbenim standardom, z zdravstveno socialno, pravno in HTV zaščito itd. morali sodelovati predstavniki sindikata, ki naj bi v okviru možnosti skrbeli za človeka, zlasti tistega na najnižji lestevici standarda.

Raznovrstnost vsakodnevnih problematike ter skupna odgovornost pri izvajanju ciljev gospodarske in družbene reforme zahtevajo, da se znebimo zastarelih formskih oblik dela in da začnemo učinkoviteje spreminjati stvari na kraju samem, se pravi v pododborih po posameznih DE. Skratka tam, kjer je tok družbenega dela najmočnejši in kjer imamo pogosto opraviti tudi z raznimi izlivi birokratske etatiističnih težej, licemerstva in političantskega računarstva, ki s takšnimi ali podobnimi metodami poskušajo okrniti proces osvoboditve človeka.

Zaradi vseh teh težej v naši samoupravni praksi je sindikat kot organizirana politična sila delavstva močno potreben. Zavedamo se, da bo sindikat svoj smoter najbolj izpovedal, če svojih stališč ne bo forumsko vsiljeval in če se bo odkrito spopadel s problemi v naši družbeni stvarnosti, po poti nadaljnjega razvijanja samoupravljanja.

Zaradi teh problemov, ki tarejo našo, kakor verjetno tudi sindikalno organizacijo na Količevem, sem bil vesel ponovnega izida skupnega glasila. To glasilo naj bi bila transmissija obveščanja. Prek njega naj bi se menjavale misli in ideje, prijemli in načini, uspehi in neuspehi osnovnih organizacij sindikata v obeh delovnih kolektivih.

C. P.

Kako je prišlo do „ukinitve“ glasila Naše delo

KOLIČEVO, FEBRUARJA — V 1. številki »NAŠEGA DELA« je sekretar OOKZ v Papirnici Količevo tovariš Jeretina, v članku »Zakaj znova NAŠE DELO«, opisal akcijo OOKZ v zvezi s ponovno izdajo tovarniškega glasila. V članku omenja tudi, da so samoupravni organi v letu 1967 sprejeli sklep, da se preneha s sodelovanjem pri glasilu NAŠE DELO. Ta trditev, ki se mi ne zdi povsem točna, me je spodbudila, da opišem način, kako je prišlo do prenehanja sodelovanja pri glasilu. V omenjenem času sem bil član upravnega odbora podjetja in se čutim dolžnega, da to pojasnim. Sicer pa se razen v omenjeni trditvi v celoti strinjam s člankom tov. Jeretine.

Delavski svet Papirnice Količevo je na 6. zasedanju dne 27. XI. 1967 pod 4. točko dnevnega reda — »Poročanja in vprašanja« — med drugimi vprašanji obravnaval tudi sodelovanje pri glasilu NAŠE DELO.

Sama razprava je potekala takole:

Predlagatelj (spontano): NAŠE DELO nas stane letno 2.750.000 S din in predlaga, da se ukine. Informiranje delavcev pa bi se opravilo z biltenom, ki bi bil razmnožen na ciklostil.

Namestnik predsednika UO predlaga, da naj DS o tem predlogu ne glasuje in naj se najprej o tem razpravlja na UO.

Sekretar OOKZ (tov. Deizinger): Tudi jaz se ne strinjam s takojšnjo ukinitvijo časopisa NAŠE DELO, ker se mi zdi, da je za to še preuranjeno. Zdi se mi, da strošek okoli 2 milijona ni tako breme kolektivu, da bi sedaj po liniji najmanjšega odpora ukiniti glasilo. Sodim, da je v razvoju samoupravljanja ustavna pravica delavca, da je pravilno obveščen. Menim tudi, da bilten, ki ga predlagatelj omenja, ne bo dosegel svojega namena, ker bo ravno tako suhoparen in tudi precej drag. Naj se najprej naredi analiza, ki bo pokazala upravičenost te ukinitve. Če smo še naprej v stiku prek časopisa z Vevčani, nam to lahko samo koristi, ker so problemi Vevč podobni našim. Glede pisanja mislim, da vse premalo pišemo o naših osebnih in kolektivnih problemih. Torej ne morem mimo ugotovitve, da si uspešne rasti samoupravljanja ne morem misliti brez načrtnega razvijanja metod informiranja.

Predsednik DS da zatem na glasovanje oba predloga, ker je večina članov DS za prvi predlog, se sklene:

DA SE ČASOPIS »NAŠE DELO« UKINE IN ORGANIZIRA BILTEN.

V zvezi s potekom in sklepom obravnavane seje DS posredujem bralcem NAŠEGA DELA naslednjo izjavo:

Marjan Trobec, predsednik UO v mandatni dobi 1967/68 in Karel Dimc, namestnik predsednika UO v isti mandatni dobi, izjavljata, da UO v mandatni dobi 1967/68 na nobeni od svojih sej ni razpravljalo, oziroma sprejel kakršnegakoli sklepa v zvezi z glasilom NAŠE DELO. Sklep o »ukinitvi« je bil sprejet spontano na 6. seji DS, 27. XI. 1967, na kateri je bil prisoten tudi avtor članka.

V članku sem imel namen prikazati dejanski potek dogodkov v zvezi z »ukinitvijo« glasila (pri tem pa nisem obravnaval akcije sindikalne podružnice). Pripravljen pa sem polemizirati z vsakim od neposrednih oblikovalcev sklepa o ukinitvi glasila, o vzrokih, ciljih in posledicah omenjene ukinitve!

Karlo Dimc

Dopisujte

v

»Naše delo«

Kaj pravijo papirničarji o rekonstrukciji III. papirnega stroja

VEVČE, FEBRUARJA — Rekonstrukcija papirnega stroja, takega obsega kot je bila prejšnji mesec na našem III. papirnem stroju, ni majhna stvar. Obeležje ji dajejo tako stroški, kot sama izvedba rekonstrukcije. Vendar je to nujnost, ki jo narekuje sodobna tehnologija in zahteva tržišče. O namenu in vzroku smo že povedali. Strojne službe in sodelavci iz vzdrževanja, ki so bili pri delu neposredno udeleženi, so tudi že povedali svoje. Končno nas zanima še, kaj pravijo o rezultatu rekonstrukcije papirničarji posade III. papirnega stroja.

Karel Artič, paznik sita.

Ali so po remontu stroja na vašem delovnem mestu paznika na mokrem delu stroja nastale tudi kake spremembe?

Vsi smo že težko pričakovali rekonstrukcijo III. papirnega stroja. Po dolgih odlašanjih je to vprašanje rešeno in sedaj že pričakujemo zelene uspehe od nje.

Prinesla nam je vgraditev nove klejne stiskalnice in še nekatere druge izpopolnitve stroja. Tako se je sedaj nekaterim bolj nekaterim manj spremenil prejšnji potek opravljanja dolžnosti.

Za paznika mislim, da ni bistvenih sprememb. Za mokri del

na stroju bolj kvaliteten, oplemeniten, skratka takšen papir, katerega bomo lažje in uspešneje plasirali na tržišče.

Za celotno posadko stroja je klejna stiskalnica novost in delo z njo zahteva tudi od I. in II. pomočnika več spretnosti in tudi znanja v primeru s prejšnjim.

Moje mnenje je, da bomo vse morebitne nevednosti in težave uspešno prebrodili le, če bomo dobro poznali delovanje in namen naprave v povezavi z drugimi fazami izdelave papirnega traku. Nekaj znanja smo si pridobili na predavanju in prikazovanju funkcioniranja naprave, še več pa nam bo dala praksa.

Ciril Jager, sušilec papirja.

Papirničarjem je znano, morda pa tudi ne vsem, da je za klejno stiskalnico potrebna še dodatna sušilna skupina. Kako je s tem novim delom na stroju in kakšno je delo sušilca pri tem? Kaj je z dodatkom nove naprave za napeljavno papirja skozi stroj s pomočjo vrvi?

Z vgraditvijo klejne stiskalnice se je končna skupina stroja bistveno spremenila. Namesto velikega sušilnega valja stoji na tem mestu sedaj sušilna skupina, ki sestoji iz prvega sušilnega valja brez sušilne klobučevine, ki opravlja nalogo kromiranega valja (npr. I. PS) in nato druga sušilna skupina s tremi sušilnimi valji — enega hladilnega valja.

Na vprašanje o vrvi napeljavni papirnega traku lahko rečem le to, da je tak način nujen. Z roko v klejno stiskalnico ni mogoče napeljati. Da pa gre vrv še do suhega gladilnika, je še bolje. Slaba stran pa je, da je vrv vse-skozi ena, skupini pa sta dve in je potrebno ustavljati obe naenkrat, za kar morata biti prisotna dva delavca.

Slaba stran je tudi to, da je regulacija vleka ročna, kakor tudi vklop in izklop te dodatne sušilne skupine.

O vsem tem bom vedel več, ko bo za menoj mesec ali dva praktičnega dela s klejno stiskalnico in novim načinom dela.

Polde Vidmar, strojevodja III. papirnega stroja.

Stroj bo kmalu star 50 let. Vi ste na njem strojevodja že od 1. 1963 in ste med tem časom izdelali najrazličnejše vrste papirja, ki so bile prikladne za ta stroj. Ali občutite pri delu z vgrajeno novo stiskalnico bistvene razlike in kakšne? Pri remontu so bile vgrajene tudi visokotlačne naprave za čiščenje sita. Kako je s tem?

Res je, da bo III. papirni stroj star kmalu 50 let. Ob vsakem letnem remontu ga moderniziramo in zboljšujemo. Tako smo dobili predlansko leto čistilne naprave, ki so sodobne za čistejšo izdelavo papirja. Tržišče vedno bolj zahteva površinsko klenje in premazne papirje. Ob letošnjem remontu se je želja izpolnila in smo dobili klejno stiskalnico, ki nam bo pripomogla izdelati boljše papirje, take, ki jih tržišče zahteva.

Z novo vgrajeno stiskalnico smo prišli do velikih razlik. Papir je bolj plemenit, posebno površinska lega papirja se izraža tako, kot smo si želeli. Delo s stiskalnico je avtomatično. Toda treba je precej več pazljivosti, zlasti kar se tiče teka papirnega traku. Vse strojno osebje, posebno pa strojevodja in sušilec, imata dosti več dela, če hočemo, da je papir kvalitetnejši.

Pri remontu so vgradili tudi nove čistilne naprave za čiščenje sita in njegovih valjev. S temi napravami so še težave, ker črpamo vodo od flotatorja. S čisto vodo smo zadovoljni, saj je pritisk vode zadovoljiv. S flotatorsko so težave. Če flotator slabo čisti, tedaj se brizgalne cevi mašijo, ker je v neprečiščeni vodi še mnogo snovi. Sito se hitro zamaže s

in zakaj je bila grajena kombinirano za III. in IV. papirni stroj?

Za izboljšanje kvalitete papirjev smo v letošnjem letu opravili na III. papirnem stroju rekonstrukcijo z vgraditvijo klejne stiskalnice.

Franc Brinšek

Sredstva, ki se uporabljajo za površinsko nanašanje na klejni stiskalnici, je potrebno predhodno pripraviti v klejni kuhinji montirani poleg IV. papirnega stroja.

Priprava sredstev poteka v tiščilski kadi z vgrajenim vertikalnim mešalom. Med stalnim mešanjem jo segrejemo na potrebno temperaturo s parnim gretjem. Mešanico nato prečrpamo z »MOHNO« črpalko skozi vibracijsko sito, na katerem odstranimo morebitne delce, nato pa mešanica odteka v zbirno posodo, veliko 5000 litrov. Pripravljen mešanica se po potrebi uporablja na klejni stiskalnici III. papirnega stroja.

Klejna kuhinja je grajena kombinirano tudi za IV. papirni stroj. V bližnji prihodnosti želimo rekonstruirati tudi IV. papirni stroj z vgraditvijo klejne stiskalnice.

Po realizaciji predvidene rekonstrukcije na IV. papirnem stroju bomo storili zopet korak naprej, ter izboljšali kvaliteto tiščilskih papirjev.

Dipl. ing. Janez Hribar, vodja proizvodnje.

O klejni stiskalnici in z njeno pomočjo izdelanih papirjev ste že precej povedali tako v našem časopisu, kot na kratkem seminarju za osebje III. PS. Prosim, povejte še, kako ocenjujete stiskalnico samo, njeno delovanje in delo ljudi pri postavitvi.

Ing. Janez Hribar

Zelo sem vesel, da smo v času, ko v naši tovarni proizvodnja vedno bolj zgublja na pomenu, le dobili eno pridobitev, ki nam bo vsem močno koristila. Ne samo, da bo lažje delo na stroju, kar se tiče enakomernosti vlage in lege papirja, tudi kvaliteta papirja se bo dvignila, če nam bo le mogoče, da bomo lahko vedno delali s klejno stiskalnico. Seveda pa bo delo s stiskalnico prineslo za strojno osebje tudi še dodatno delo, ki pa so ga v upanju boljše kvalitete papirja tudi že ob zagonu z razumevanjem sprejeli. Upamo tudi, da nam v bodoče ne bo povzročala težav, ki se sedaj ob začetku kažejo v precejšnji meri in to po zaslugi angleškega dobavitelja. Kot je videti, je bila stiskalnica izdelana zelo površno in ji tudi skrbna montaža ter izurjenost naših vzdrževalcev ni bila kos. Ko pa bodo odpravljene vse te napake pa upam, da bomo lahko zadovoljni, da smo se kljub finančnim težavam lotili te rekonstrukcije.

OB 8. MARCU 1970 — Tončka Kenda, kemotehnik

Gena malic v obratu družbene prehrane višja ali ne

VEVČE, FEBRUARJA — Zaradi delnega zvišanja prehranbenih »surovin« se postavlja vprašanje, ali bi ostale cene toplim obrokom v obratni menzi na istem nivoju, ali bi jih zvišali. O tem je že razpravljal odbor za družbeni standard, vendar o povišanju cen ni sklepal. Zato je IO podjetja menil, naj bi ugotovili, kakšne so cene malic v drugih tovrstnih obratih in menzah. Na podlagi teh informacij in pripravljenega predloga bodo sklepali na prihodnji seji IO.

In kaj pravijo o tem člani kolektiva? Po nekaterih priložnostnih informacijah so pripravljeni prispevati, če res ne gre drugače, kak dinar več, seveda stari, vendar je ljudem važnejša kvaliteta. Opaziti je, da so se vrste potrošnikov toplih malic zadnje čase ob odmorih pri delu v restavraciji zelo skrcile. Medtem ko je bilo v začetku komaj najti prostor, kljub prostornemu lokalu, ostajajo sedaj mize z dneva v dan bolj prazne. Pri izbiri toplih malic gre ljudem za raznovrstnost in način priprave. Zavedajo se, da obrat družbene prehrane ne more biti hotelske kategorije, vendar pa bi z malo več dobre volje in prizadevanja le ugodnejše vplivalo na čas, ko se delovni človek v polurnem odmoru sprosti od bolj ali manj napornega dela med izmeno. Vse bolj pa je to važno za precejšnje število tistih, ki so odvisni samo od uslug obrata družbene prehrane.

Karel Artič

stroja je važna novo vgrajena moleta za utiskovanje znakov v papir. Za razliko od vodnega znaka utiskuje ta na tretji mokri stiskalnici, kjer je suhota papirja večja (35 do 38 odstotkov ab. suhote).

Seveda pa kljub temu, čeprav ne moremo dosti pomagati, napeto gledamo v smeri klejne stiskalnice, kadar se našim delovnim kolegom ne posreči takoj napeljati papir skozi njo.

Stane Grabnar, I. pomočnik na III. papirnem stroju.

Ali bodo potrebna sedaj (po rekonstrukciji stroja) za I. in II. pomočnika kaka nova znanja in prizadevanja za razliko od dosedanjih?

Ob rekonstrukciji III. papirnega stroja je bila vgrajena klejna stiskalnica z namenom, izdelati

Stane Grabnar

Ciril Jager

Ta sušilna skupina je potrebna zato, da izpari iz papirja dodatno vlago, ki jo papir dobi ob prehodu skozi klejno stiskalnico. Režim sušenja se bistveno razlikuje od prejšnjega. Pred klejno posušimo papir na 90—93 %, ob prehodu skozi vodo ali npr. škrob in druge dodatke, ki jih vsebuje mešanica na stiskalnici, pa pridobi še približno 25 % vlage. Običajno znaša suhota po prehodu skozi klejno stiskalnico 60—70 %. Ker pa je ta vlaga bolj na površini papirja, naglo izpari, poleg tega pa papirje na stroju s klejno stiskalnico tudi manj sušimo. Za glajene papirje dodatno vlaženje tako ni več potrebno.

Delo sušilca pri tem je težje zato, ker vlaga pred klejno stiskalnico ne sme nihati in je tudi končna vlaga bolj natančna, posebno, če gre papir na gladilni stroj. V drugem se poleg klejne delo sušilca pri sušilni skupini ne spremeni, samo več ga je. Sama stiskalnica pa zahteva še dodatno kontrolo in delo, ki ga ni malo, posebno še sedaj, ker se z njo šele seznanjamo. Veliko problemov pa še verjetno pride.

Polde Vidmar

snovjo, ki povzroča neprijetnosti v samem obratovanju. Upam, da se bo tudi to izboljšalo. So težave, vendar z vztrajnim delom, prakso in pazljivostjo bomo izdelovali papirje, kakršne želimo mi sami in tudi naši kupci.

Franc Brinšek, izmenski vodja izdelave papirja I.

Prosim, če na kratko opišete klejno kuhinjo premazne snovi za papirje na III. papirnem stroju

Delna rekonstrukcija papirnega stroja III končana

Piše: Ing. Božo Iglič

VEVČE, FEBRUARJA — Dne 26. januarja je deloma rekonstruirani papirni stroj pričel ponovno obratovati. Rekonstrukcija je obstojala v podaljšanju sušilne skupine in vgraditvi klejne stiskalnice s cirkulacijskim sistemom lepila oz. premazne disperzije, postavitvi kuhinje za pripravo škrobnega lepila, vgraditvi krmilnega pulta za daljinski vklop elektromotorjev na konstantnem delu papirnega stroja, postavitvi nove črpalke za flotator in ureditvi čiščenja sita s prečiščeno povratno vodo. Istočasno z opisano rekonstrukcijo je bil izvedeno tudi veliko letno popravilo papirnega stroja. Z navedeno delno rekonstrukcijo je bil dosežen cilj, da bomo v bodoče tudi na tem papirnem stroju lahko izdelovali površinsko klejene in pigmentirane tiskovne papirje. Pri izdelavi drugih papirjev, predvsem tankih pisalnih, pa nam bo klejna stiskalnica omogočala boljše kakovost predvsem v pogledu lepše in bolj ploske lege. Izvedena rekonstrukcija je po obsegu minimalna, ki pa je z možnostjo izdelave prej navedenih papirjev dosegla svoj namen.

Klejna stiskalnica sama je bila dobavljena od firme E. D. Warburton Bury, Anglija, ter predstavlja v pogledu delovanja dejansko sodobno stanje tehnike na tem področju. Krmiljenje naprave je pnevmatsko in tako urejeno, da je celotno delo stiskalnice same, kot tudi cirkulacijskega sistema, upravljen iz krmilne omare, ki je nameščena na vodilni strani papirnega stroja ob stojalu klejne stiskalnice. V cirkulacijski sistem je vgrajena mono črpalka z možnostjo cirkulacije črpane količine lepila v razmerju 1:8 ter filter tipa Rotoklene za čiščenje pigmentne disperzije oz. škrobne raztopine. Prvoten način dovajanja lepila na klejno stiskalnico z brizgalnimi cevmi je zamenjan z načinom, pri katerem doteka lepilo na vodilni strani stiskalnice med stiskalničnega valja, teče prek cele širine stiskalnice in odteka na pogonski strani spet nazaj v zbiralnik. Sama stiskalnica je kakovostne in solidne izvedbe, prav tako tudi sam cirkulacijski sistem. Pri zagonu in med 14-dnevnim obratovanjem so se pokazale pomanjkljivosti predvsem v povezavi pnevmatskih ventilov med seboj kot tudi površna montaža pri samem dobavitelju. Te napake bomo morali s časom odkriti in odpraviti.

Kuhinja za pripravo škroba je postavljena poleg PS IV in tako projektirana, da bo z dopolnitvami služila pozneje tudi za napanje klejne stiskalnice, ki jo bomo vgradili v ta stroj. Za sedaj obstoja kuhinja iz kuharika za škrob, vibracijskega sita in zbiralnika vsebine 5 m³. Pozneje bo kuhinja dopolnjena s še enim zbiralnikom, ki bo služil za papirni stroj IV in mešalnikom za pripravo pigmentne disperzije. Pri sedanjem stanju bomo to za sedaj pripravljali v kuhinji premaznega stroja in jo s posebnimi kontenerji dovažali v zbiralnik za PS III. Kuhinjo je dobavila graška tvrdka GAW in je zelo solidne izvedbe.

Podaljšanje sušilne skupine je delo naše konstrukcije in izvedeno deloma v naših delavnicah, deloma v sodelovanju z drugimi domačimi dobavitelji. Podaljšana sušilna skupina sestoji iz 4 sušilnih valjev, od katerih ima 1 premer 2000 mm, drugi trije pa po 1500 mm. Medtem ko je bil prvi valj vgrajen že v prejšnji sušilni skupini kot naknadni sušilni valj po vlažnem gladilniku, pa so drugi trije sušilni valji vzeti od pa-

pirnega stroja IV, kjer so bili vgrajeni kot sušilniki sušilnih klobučevin. Te smo pred časom zamenjali s sušilnimi siti, kar je omogočilo uporabo teh valjev pri podaljšanju sušilne skupine papirnega stroja III. Čeprav so valji papirnega stroja IV 300 mm širši kot sušilni valji papirnega stroja III, je vendar konstrukcijska rešitev funkcionalna in takšna, da se to skoraj ne opazi. Za enkrat je podaljšana sušilna skupina opremljena s sušilnimi klobučevinami, pozneje pa jo bomo opremili s sušilnimi siti, ki so tudi že naročena.

Ker še ni gotov obračun celotne rekonstrukcije, zato ne bi mogel navesti vseh stroškov. Po predračunu je bilo predvideno, da bo stala sama rekonstrukcija skupno 1.062.435 din, od tega uvozne opreme za 614.360 din.

Celotno montažo so izvedle kakovostno naše vzdrževalne delavnice pravočasno v roku, ki je bil predviden, čeprav so med samim izvajanjem rekonstrukcijskih del bila opravljena nekatera dopolnilna dela, ki prvotno niso bila predvidena. Tu je treba brez dvoma pohvaliti pripravo celotne rekonstrukcije, k čemer je pripomogla tudi uporaba mrežnega planiranja, ki je pokazalo, kje so časovne rezerve in pripomoglo k temeljiti študiji projekta.

Klejna stiskalnica je sicer stekla brez večjih težav, k čemer je prispevala predhodna podučitev strojnega osebja o delovanju same stiskalnice kot tudi celotne naprave. Sedaj je samo potrebno, da bo stiskalnica stalno obratovala, s čimer se bodo vsi, ki upravljajo z njo, nabrali potrebnih izkušenj. Čas uvajanja naj bi bil čim krajši, tako da bomo lahko kar najhitreje pričeli izdelovati na tem papirnem stroju kakovostne, površinsko klejene ofsetne papirje in tudi pričeli s pigmentiranjem, s čimer bomo storili zopet korak naprej v smislu naše orientacije biti tovarna visokokvalitetnih grafičnih papirjev.

Prej sem omenil, da smo izvedli delno rekonstrukcijo papirnega stroja, rekonstrukcijo, ki nam v podanem obsegu dopušča izdelavo površinsko klejenih papirjev. Morali pa bomo misliti pozneje na nadaljevanje rekonstrukcije in v okviru te predvsem na vgraditev sitovega sesalnega valja, zamenjavo sedanjega navijalnika s Pope navijalnikom, predelavo sušilne skupine in sistema sušenja s celotnim parnim razvodom ter predelavo sitove skupine, predvsem pa vgraditev nove na-

točne omare in končno pokritje stroja s kapo za vsesavanje vlažnega zraka, s čimer bomo dosegli izboljšanje delovnih pogojev. Od navedenih rekonstrukcijskih del bo morala priti prva na vrsto vgraditev sitovega sesalnega valja, s čimer se bo povečala ne samo proizvodnja, ampak izboljšala tudi kakovost papirja in zmanjšal izmet.

Vsem, ki so sodelovali pri rekonstrukciji, gre vse priznanje za kakovostno in terminsko izvedbo del. Pri papirnem stroju zaposlenim pa bi želel čim hitrejši uspeh in čim več zadovoljstva pri delu z novo napravo, ki predstavlja brez dvoma dosežek, ki bo utrdil naš položaj na tržišču kakovostnih grafičnih papirjev.

OB 8. MARCU 1970 — Zora Slatenšek in Urška Rus prebiralci, članici delavskega sveta

Zakaj novi sušilni kanal?

KOLIČEVO, FEBRUARJA —

Da smo se odločili za postavitev novega sušilnega kanala za sušenje lepenke, nas je vodilo naslednje:

1. Tržne potrebe po specialnih lepenkah, katerih sorodne tovarne ne izdelujejo, a njih uporaba narašča. To so prešpan lepenke za elektro in tekstilno industrijo, členk lepenke za čevljarstvo industrijo ter razne druge lepenke.

2. Zastarelost in iztrošenost dosedanjih sušilnih naprav. Sedanje tehnološke naprave za sušenje lepenke so tehnično in tehnološko zastarele in dotrajane.

a) Schilde parni kanal je bil postavljen v letu 1948 in to kot tehnično in tehnološko zastarel, saj je bil dobavljen, kot ustrezajoča tehnološka naprava od tovarne Sladki vrh.

b) Parni kanal — stari, izdelan v Papirnici Količevo in rekonstruiran v letu 1947, je tehnološko neprimeren za sušenje raznih vrst lepenke, tehnično pa ne ustreza sodobnemu sušenju.

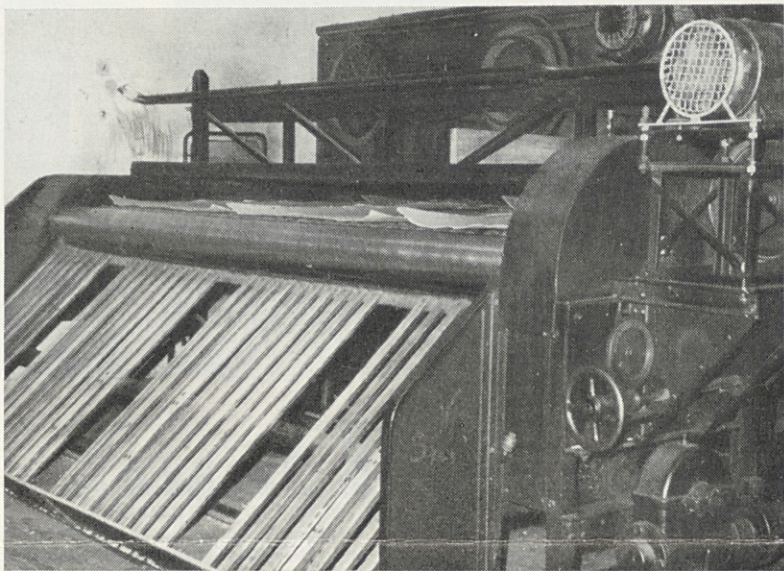
c) Zračna sušilnica, postavljena v letu 1928, sedanjemu proizvodnemu programu sušenja lepenke ne ustreza, ker prehajamo na proizvodnjo z vedno več specialnih lepenk, katere so klejene in barvane, ter kot take neprimerne za zračno sušenje.

Vse tri zgoraj omenjene sušilne naprave posušijo maksimalno 2100 t letne proizvodnje lepenke. Stroji za izdelavo ter stroji za dodelavo lepenke nam že sedaj lahko dajejo ca. 2400—2500 t letne proizvodnje raznih vrst lepenk. S postavitvijo novega sušilnega kanala s kapaciteto do 2700 t letno zapakane lepenke in ob postavitvi petega lepenkovega stroja se nam proizvodnja lepenke poveča za ca. 600 t, kar nam daje tudi ekonomsko opravičljivost investicije.

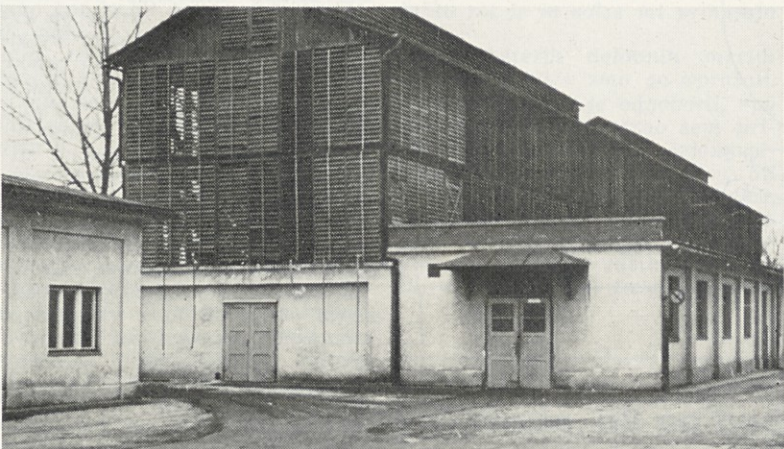
S postavitvijo novega sušilnega kanala imamo tako omogočeno nemoteno proizvodnjo izdelave in dodelave lepenke. Obseg fizičnega dela se nam bo ob tem zmanjšal, ker bomo imeli tako samo eno sušilno napravo.

Kot zaključek naj omenim, če se ne bi odločili za tako rešitev, bi stavili na kocko celotni oddelek lepenke z vsemi obstoječimi napravami in ca. 95 ljudmi, da se likvidira. Enako bi škodili celotnemu jugoslovanskemu gospodarstvu, ki bi se moralo preorientirati na uvoz specialnih prešpan lepenk.

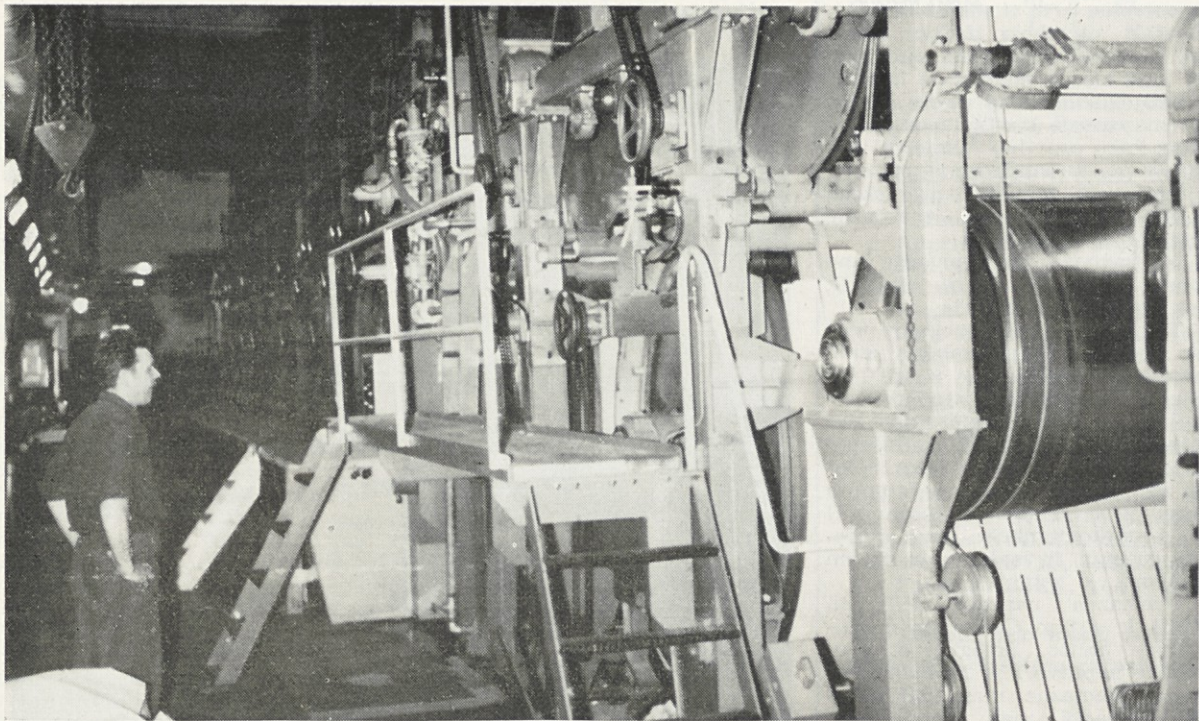
Roman Kopač

Parni kanal za sušenje lepenke

Zračna sušilnica lepenke

Podaljšana sušilna skupina na III. PS in vgrajena klejna stiskalnica

Pričeli smo z izdelavo strojno premazanih papirjev

Piše: dipl. ing. Avgust Paulin

KOLIČEVO FEBRUARJA — Papirna industrija se je v zadnjem času pri izdelavi površinsko oplemenitenih kartonov specializirala predvsem o oplemenitenu v stroju ali zunaj stroja.

Površinsko oplemeniten karton v stroju — strojno premazan karton — ima danes velik izbor. Temu se imamo zahvaliti predvsem tesnemu sodelovanju med proizvajalci kartonov, tiskarji in izdelovalci tiskarskih barv. Pri izdelavi strojno premazanega kartona sestavljata kartonski in premazni stroj celoto. Nastanek kartonskega traku in premazovanje potekata eden za drugim. Zato moramo uporabljati premazne mase visoke koncentracije, da v tem kratkem času izparimo določeno količino vode. Strojno premazani kartoni so lahko enostransko ali obojestransko premazani in se v glavnem uporabljajo za večbarvni offset tisk — embalažni premazani kartoni.

Površina strojno premazanih kartonov mora imeti te lastnosti:

- a) dobro mora sprejemati barvno reprodukcijo,
- b) tiskovni stavek mora odstotno reproducirati,
- c) mora imeti določeno vpojnost za barvo, gladkost, kislost, klejenost in druge lastnosti.

Iz vsega opisanega je razvidno, če smo hoteli preiti na strojno premazane kartone, smo morali predelati obstoječi kartonski stroj II in sicer opraviti:

- a) predelavo mokrega dela kartonskega stroja II,
- b) predelavo sušilne skupine kartonskega stroja II (PSS-NSS),
- c) vgraditev premazne naprave v stroj.

Projektiranje za izdelavo strojno premazanih kartonov nas je vodilo v več smeri:

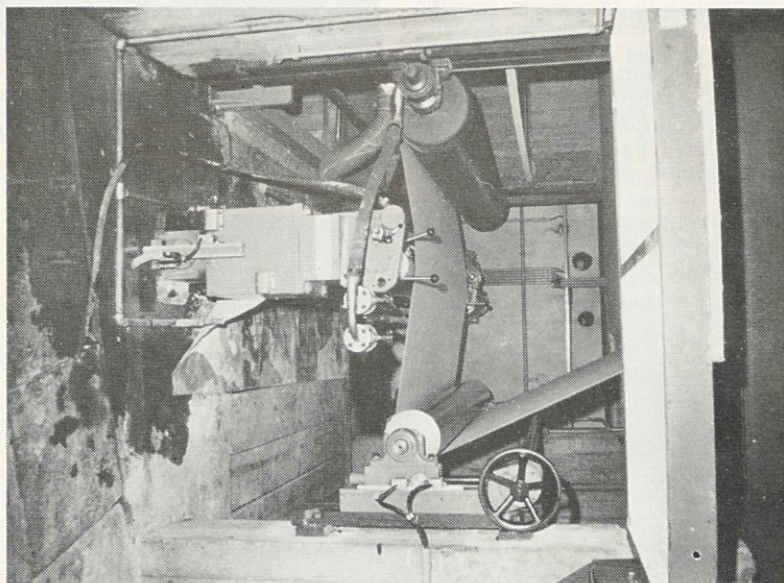
1. proizvodnja strojno premazanih kartonov od 200—600 g/m²

Za pravilno sušenje kartonskega traku smo vgradili v predsušilno skupino (PSS) specialne toplotne valje sistema Madeleine (SSRI 210 Φ), kar nam je omogočilo, da smo v zgornje valje postavili sušilna sita. S tem smo dobili ustrezno suhoto kartona po širini pred vstopom v gladilni valj. Enako kot v predsušilni skupini smo vgradili tudi v naknadno sušilno napravo (NSS) enake toplotne valje, poleg tega pa smo vgradili na I. sušilni stroj valj naknadne sušilne skupine toplotno havbo.

Poleg tega smo opremili kartonski stroj II tudi z merilci su-

vost 6—10 g/m², 70 m/min pri 40 % koncentraciji premazne mase. Premazna naprava I ima gladko egalizirno palico 12 mm Φ , premazna naprava II pa spiralno elagizirno palico z 0,2 mm Φ spirale. S postavitvijo dveh premaznih naprav nam je omogočeno, da strojno premazane kartone premazujemo s predpremazom in končnim premazom različnih receptur premazne mase.

Zmogljivost toplotnih naprav za sušenje premazne mase na površini kartonskega traku je dimenzionirana tako, da lahko izpari 215 l/h vode pri 14 g/m²

Premazna naprava

hot in gramature od firme Lippke s PI, PID regulatorji za paro. S temi predelavami nam je bilo omogočeno, da smo lahko prešli na strojno premaz, tj. na površinsko oplemenitene kartone.

nanosa 40 % koncentracije, pri hitrosti stroja 70 m/min.

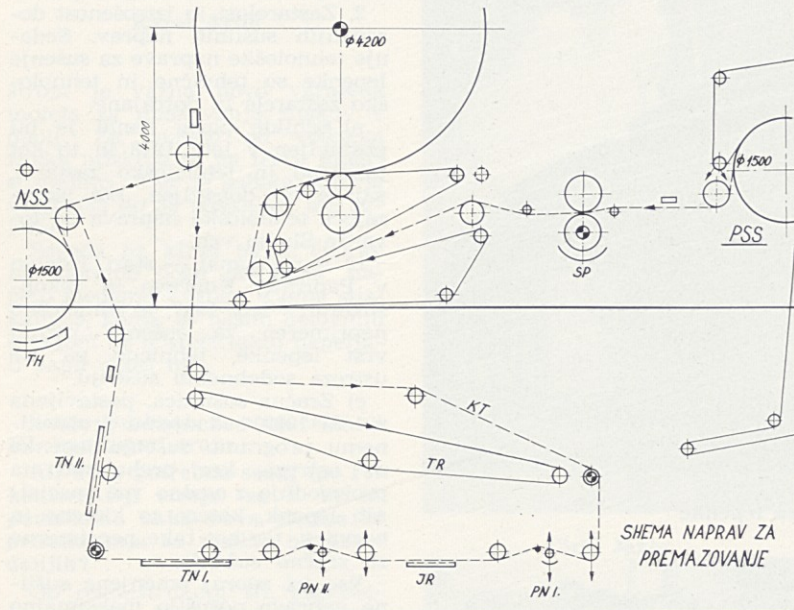
Pripravo premazne mase smo izvedli tako, da imamo možnost priprave dveh različnih premaznih mas in to za premazno napravo I in premazno napravo II. Cel sistem doziranja premazne mase na premazne stroje je avtomatiziran in to v smislu krogotokov in nivojev delovnih posod.

Tudi za površinsko klejenje kartonskega traku smo vgradili klejno stiskalnico (SP). Poleg tega imamo možnost s klejno stiskalnico izdelovati ne samo enostransko naravno gladke kartone, ampak tudi enostransko vodno gladke kartone in to predvsem od 350 g/m² teže kartona naprej.

Z omenjeno predelavo kartonskega stroja II in z vgraditvijo premazne naprave za izdelavo strojno premazanih kartonov lahko proizvedemo 13.000 ton na leto v gramaturah od 200 do 600 g/m² pri nanosu od 8—14 g/m² premazne mase.

Celotna vrednost naprave za premaz znaša 2.500.000 din.

Z vgraditvijo premazne naprave in delno predelavo kartonskega stroja II smo naredili korak naprej k boljši tehnologiji izdelave površinsko oplemenitenih kartonov.

naj ostane s kapaciteto 40 ton na dan,

2. strojno premazani kartoni, da imajo nanos od 8—14 g/m² pri hitrosti stroja od 20—70 m/min,

3. stroški naprav za premaz in za pripravo premazne mase naj bodo čim manjši.

Predelavo mokrega dela kartonskega stroja II smo izvedli tako, da smo prešli od odprtega krogotoka natočkov v zaprti z dvakratnim razredčenjem natočne mase.

Celotni sistem smo izvedli z napravami za čiščenje mase in to z Lampport tlačnimi prebiralniki za vse kartonske plasti. Tudi tehnološke naprave za formiranje plasti na okroglih sitih smo izvedli tako, da smo vgradili dva okrogla sita brez banje s specialnim natočkom na nivojsko regulacijo.

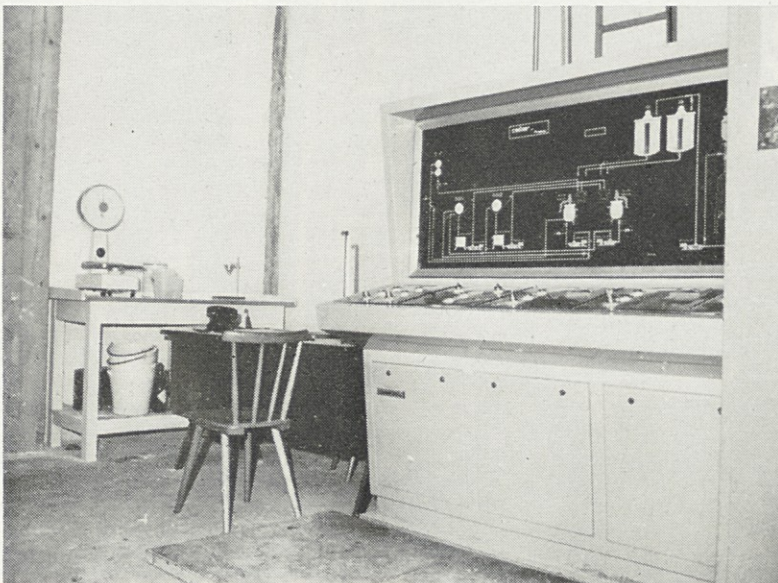
Predelava mokrega dela stroja nam omogoča nemoteno formiranje plasti in tudi bolj kvalitetno plast, zaradi manjših odstopanj v gramaturi in suhoti kartona po širini.

Projektiranje naprav za strojno premazovanje kartona nas je vodilo, kako pravilno razmestiti naprave za premazovanje, sušenje premazanih površin kartonskega traku in priprave premazne mase.

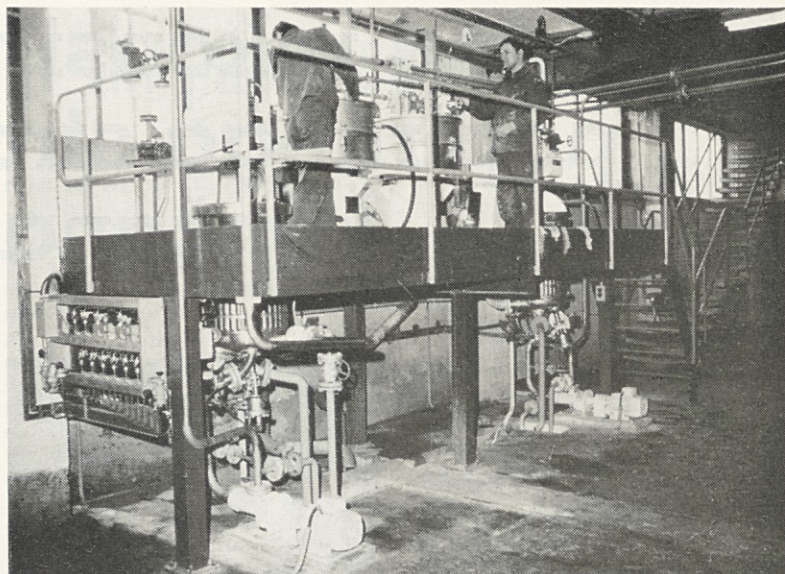
Napravo za premazovanje smo postavili pod kartonski stroj II, isto napravo za sušenje.

Pripravo za premazovanje mase smo postavili ob zahodni steni stavbe kartonskega stroja II. Strojno premazan karton premazujemo z dvema premaznimi napravami (PNI, PNII). Sušenje smo izvedli z infra rdečo toploto za premazno napravo I, toplim zrakom za premazno napravo II in še z kombinacijo konstantnega sušenja in sušenja s toplim zrakom.

Premazna naprava PNI in PNII je sistem Champion z egalizirno palico. Zmogljivost premazne naprave I je 2—4 g/m² nanosa premazne mase pri 40 % koncentraciji, max. hitrost kartonskega traku 70 m/min. Premazna naprava II ima zmogljivi-

Tablo Cellier

Delovni mešalniki

Papirničarji in samski dom

VEVČE, FEBRUARJA — Ko govorimo o življenju v samskem domu, nam je takoj jasno, da gre pri tem za mlade fante, ki zaradi stanovanjske stiske stanujejo v domu, namenjenem prav njim.

Ze mnogo besed je steklo zaradi njega in menim, da ne bi bilo slabo še kaj napisati o tem. Mnogo fantov je, ko sem jih vprašal, kje stanujejo, z malocvajevanjem reklo: »AH, V SAMSKEM DOMU«.

Pri tem sem nehote pomislil, da mora ta dom delovati prav odbijajoče... Tudi jaz stanujem v tem domu in bi rad napisal, kaj mladi fantje mislijo o tem prebivališču. Mnogi pravijo, da je premalo čistoče v njem. To drži. Vendar je v tem precejšnja krivda v samih stanujočih. Malo več pazljivosti bi bilo treba in dom bi lahko ostal čist ves dan. Ker ne gre enostavno, bi z uvedbo strožjega režima lahko dosegli marsikaj. Nekateri fantje se sprašujejo, kam gre denar za stanarino? Nobenih sestankov ni, na katerih bi se lahko pogovorili o slabostih in drugih problemih in jih skušali rešiti skupno. Hudujejo se, da nimajo nobene besede pri reševanju zadev, ki se tičejo njih samih. Osebo se navdušujem, da bi izvolili »svet samskega doma«, ki bi odločal o za dom perečih stvareh in jih tudi sam reševal prek vseh, ki stanujejo v domu. Denarna sredstva, ki so na razpolago od pobiranja najemnine, bi uporabili za nabavo stanovanjskih potrebščin in za popravilo že obstoječih.

Poglavje zase je okolica doma. Poleti, ko ni snega, da bi vse to prekril, je okolica prav odbijajoča. Cesta, ki vodi v gramozno jamo, je speljana skoraj pod okni doma. Ta cesta je neasfaltirana in je prašnega poleti na višku. Gosti oblaki prahu kar naprej lebdi v zraku, saj ne štejemo kamionov, ki drviijo mimo. Tukaj bi se dalo marsikaj ukreniti. Mogoče bi bilo treba zaprositi lastnika jame, same prevosnike in cestno podjetje, da bi

skupno, z morebitnim prispevkom našega podjetja, skušali rešiti ta problem. Če pa ne, bi bilo treba vsaj omejiti hitrost na tem delu ceste. Saj kamioni in druga vozila, ki vozijo s polnim plinom, dvigajo prah, ki se vseda na oklice. Tako so okna doma vedno zaprta in prah prodira tudi v notranjost, ker okna ne morejo biti vedno zaprta. Omejitev hitrosti in občasno polivanje z odpadno kislino (iz medvoške tovarne celuloze) bi bila najcenejša rešitev tega problema, ki je za stanujoče velik. Pred domom stoji hramba za premog. Tudi ona prispeva k izredno slabemu videzu. Ne bi bilo slabo, če bi jo postavili s končne strani doma.

Smeti, ki jih snazilka odlaga v bližini doma kar na prosto, bi lahko prestavili. Povsod higienično odvažajo smeti in mislim, da bi tukaj ravno tako lahko šli s higienično vstic.

Pred domom je nujno posuti vse s peskom, ali pa poskrbeti za kakšno zelenico ali cvetlično gredu, kajti okolica vpliva na lep izgled doma, ugled tovarne in razpoloženje stanujočih. Mnogo fantov je bilo za to, da bi sami urejali okolico, če bi jim bila dana možnost in pomoč.

Sam dom je potreben tako zunaj kot znotraj novega beljenja. Saj že, ko se mu bližamo, deluje na nas odbijajoče sama stavba in pa seveda temen omet, ki jo prekriva.

In ne nazadnje, bi bilo treba pomisliti, da bi se dal dom z ustreznimi preureditvijo dvigniti za eno nadstropje, saj bi delavci mnogo raje stanovali v njem, kot pa se vozili v službo (pri tem imam v mislih samce). S tem bi pa seveda v veliki meri dosegli to, da bi delavci hodili v službo spočiti in jim velike oddaljenosti ne bi jemale moči in koncentracije, ki je neobhodno potrebna za dobro delo pri papirnem stroju ali drugje v proizvodnji.

Z rešitvijo naštetih problemov bi tovarna dobila še en nov objekt, na katerega bi bili lahko ponosni vsi. Še posebej pa bi bili ponosni nanj sami stanujoči, ki sedaj z zamahom roke odgovarjajo na vprašanje, kje stanujejo.

A. K.

Izbor izdelkov za proizvodnjo in prodajo v papirnici Količevo

Piše: Dušan Kosmina

KOLIČEVO, FEBRUARJA —

Ko se izbirajo izdelki za proizvodnjo, je to predvsem odvisno od možnosti prodaje. Proizvodnja je namenjena trgu, tj. da se zadosti potrebam posameznih vrstam potrošnikov. Če teh ni, se bo pokazalo, da proizvodnja s stališča trga ni osnovana in je torej ekonomsko neutemeljena, ker bo blago iz te proizvodnje ostalo neprodano ali pa se bo prodajalo po neustreznih prodajnih cenah.

Ce ostanemo ob izboru izdelkov za proizvodnjo in prodajo v industriji papirja in kartona, moramo ugotoviti, da je izbor, poleg prodajnih možnosti, odvisen tudi od značaja strojnih naprav. Važno je, kakšni izdelki se morejo proizvajati na posameznem stroju in če ves proizvodni postopek dopušča določeno proizvodnjo. V tej zvezi je omeniti tudi, kakšni investicijski stroški so potrebni za izpolnitev strojnih naprav, da bi omogočili proizvodnjo izdelkov, ki so v prodajnem pogledu interesantni.

Nič manj važne od prodajnih in proizvodnih možnosti pa tudi ni rentabilnost posameznih izdelkov. Rentabilnost je v odvisnosti od prodajne cene in proizvodnih stroškov. Prodajna cena se oblikuje na tržišču ob zakonu ponudbe in povpraševanja. Tej zakonitosti so podrejeni tudi drugi prodajni pogoji, ki prav tako vplivajo na rentabilnost. Na drugi strani so prav tako proizvodni stroški, vsaj kolikor se tičejo cen surovin, odvisni od tržišča, pa tudi od investicijskih stroškov, produktivnosti, ki jo strojne naprave dopuščajo, od subjektivne produktivnosti, od višine osebnih dohodkov, od ekonomske uporabnosti osnovnih sredstev itd.

V sedanjih pogojih vsesplošne konjunktore je pomembna tudi možnost oskrbe s surovinami in materiali, ki so za posamezne artikole potrebni.

Vprašanje izbora artikla za proizvodnjo in prodajo je v našem podjetju sedaj še bolj aktualno, ko se morejo cene našim izdelkom oblikovati po pogojih tržišča. Znano je, da se cene našim izdelkom že od decembra ne določajo več oblastveno (prek Zveznega zavoda za cene), marveč, da se prosto formirajo s tem, da se mora višina vsakokratnih cen obvezno prijavljati 30 dni pred uveljavljanjem. Ob prostih cenah pa so se na stečaj odprla vrata za uvoz vseh izdelkov papirne industrije. Prost uvoz pomeni, da ni potrebno uvozniku, da ustvari devize z izvozom, ali da si jih na drug način pridobi. Devize za uvoz papirja in kartona more dobiti vsaka gospodarska organizacija za dinarje, po uradnem tečaju. Ob uvozu mora uvoznik računati še na carino in druge splošne uvozne takse, in pa da se izkaže, da njegovo poslovanje na domačem trgu ustreza predpisom, ki so bili izdani zaradi izboljšanja likvidnosti. Pri tem se misli, da domačim kupcem ne dolguje več, kakor 60 dni nad dospelostjo dolgova.

Poleg prostih cen in liberaliziranega uvoza za vse naše proizvode pa potencirajo važnost izbora artiklov v našem podjetju tudi sicer spremenjene tržne razmere na domačem trgu s predvideno novo ali razširjeno proizvodnjo artiklov, ki smo jih doslej imeli v naših proizvodnih programih.

Iz doslej navedenega izhaja, koliko momentov je treba upoštevati ob izboru izdelkov. Mislim pa, da bo najboljše, če konkretno pogledamo situacijo v tem pogledu v našem podjetju in pa oddločitev, do katerih smo prišli po posameznih vrstah.

1. Tanki papirji

Med te papirje spadajo iz dosedanjih programov servietni in toaletni papir. Možnost prodaje teh papirjev je že sedaj v upadanju, ker tovrstno proizvodnjo povečuje Sladki vrh, nova proizvodnja teh papirjev pa se pripravlja v Trzinu in Prijedorju. Vsa ta podjetja bodo pripravljena na lastno konfekcioniranje, kar našo situacijo na domačem tržišču še poslabšuje.

Že v lanskem letu smo računali na povečanje ponudbe teh papirjev na domačem trgu, zaradi tega smo poskušali najti drugo prodajno orientacijo, ki naj bi bila usklajena s proizvodnimi možnostmi na papirnem stroju I. Opravili smo poskus za prodajo nitro krepa, ki pa se ni obnesel, ker v modernem postopku nitriranja uporabljajo cenejšo oplenjeno celulozo. Več smo uspeli v povečanju izvoza tankih sulfitnih papirjev. Mala zmogljivost papirnega stroja dopušča možnost prevzemanja manjših naročil, kar pa se more upoštevati tudi v prodajni ceni. Proizvodnja sulfitnih papirjev nam daje tudi možnost uporabe domače lesovine, kar tudi dopušča zmogljivost nove brusilnice. Na žalost pa je v izvozu večje povpraševanje po sulfitnem papirju v formatu, kakor v zviti, kar bo imelo za posledico manjše izkoriščanje previjalnika in večjo potrebo po delovni sili v sortiranju.

2. Plakadni papir in presing

Povpraševanje po plakatem papirju se na domačem tržišču zmanjšuje, zaradi večje ponudbe domačih premaznih papirjev. Ta razvoj na domačem trgu smo pričakovali že v prejšnjih letih, kar nam je narekovalo orientacijo na drug enostransko glajen papir. Glede na naše naprave za pripravo papirne mase, razpoložljivo domačo lesovino in zaradi možnosti trošenja lahko dosegljivih manj kvaliteten vrst nebeljene sulfitne celuloze smo se oddločili za povečanje proizvodnje in izvoza presinga.

Količine presinga, ki ga proizvajamo izključno za izvoz, se iz leta v leto povečujejo, iz razlogov, kakor jih navajamo. Umestno je, da to tendenco še vnaprej vzdržujemo, ker moremo pričakovati, da se bo povpraševanje po plakatem papirju še naprej zmanjševalo. Oba artikla se proizvajata na papirnem stroju II. Kolikor te kapacitete ne bi mogli v celoti izkoriščati za proizvodnjo plakatega papirja in presinga, zaradi premalo naročil, pa nam preostaja še možnost proizvodnje TS papirja nižjih gramatur, havane papirja, prešpana, bankposta itd.

3. Navadni kartoni

Ti se proizvajajo na kartonskem stroju I. Dosedanji asortiment proizvodnje, tj. TS in STS papir, sivi karton OSH in NN, rjavi kartoni, karton za vozne listke, belo-s-beli karton, se mora še naprej vzdrževati, ker kvaliteta tripleksa iz proizvodnje na tem stroju ne ustreza zahtevam tržišča. Specializacija more biti samo v okviru teh artiklov, pri čemer pa je treba stremeti za čim večjimi proizvodnimi nalogami za en izdelek. Doseči specializacijo v enem ali dveh artiklih ni mogoče, ker niso tolikšne potrebe, niti ni takšnega povpraševanja. Urejevanje nalogov za proizvodnjo ni povezano s posebnimi tehnološkimi težavami, ker se uporabljajo v veliki meri iste surovine. Izdelava po manjših nalogih pa je upoštevana v cenah.

4. Tripleks karton

Na kartonskem stroju II smo dosegli specializacijo proizvodnje v tem artiklu že od začetka obratovanja. S proizvodnjo lastne lesovine smo specializacijo tripleksa

sa še zožili, tako da smo proizvajali samo tripleks z belo spodnjo stranjo. Variacije edinega artikla so ostale le še v različnosti gramature. Z začetkom premazovanja kartona smo dobili razširjene možnosti asortimenta. Poleg nepremazanega, moremo izdelovati tudi premazni tripleks. Poenostavljenje proizvodnje bo vsekakor v tem, da bomo imeli enoten premaz. Pri tem pa moramo gledati, da bo čimvečje izkoriščanje premaznih naprav. Seveda pa se bo zlasti v začetku premazovanja potrebno ozirati na potrebe trga, ker bomo morali potrošnike privajati na novi izdelek, še več pa na višje cene premazanega tripleksa. Cene so v veliki meri odvisne od stroškov, ki se bodo zmanjševali, če bomo dosegli kontinuirano proizvodnjo premazanega tripleksa. Največjo pozornost pa je treba posvetiti kvaliteti, ki tudi daje ceno. Možnost kontinuiranega premazovanja pa ima verjetno tudi tehnične omejitve, ker bomo morali najti čas, ko se bo opravilo čiščenje premazovalnih naprav. Vendar to nam bo pokazala praksa, ki jo do sedaj še nismo mogli dobiti.

Ponovno pa je treba poudariti vprašanje proizvodnih stroškov in kvalitete, ker smo v tripleksu najbolj izpostavljeni konkurenci od uvoza in pa od domačega producenta. To pa še bolj velja, ker vemo, da bomo tripleks izvažali in da bomo ob tem izpostavljeni vsej konkurenci, ki je na svetovnem tržišču.

5. Lepenka

Vsa leta po vojni je bila težnja, da v proizvodnji lepenke v čim večji meri preidemo na proizvodnjo specialnih lepenk. V tem smo v celoti uspeli. Navadno silvo embalažno lepenko smo v zadnjih desetih letih proizvajali le toliko, da smo uspešno koristili kapacitete za sušenje. Kljub poskusom drugih domačih proizvajalcev lepenke, da bi nam konkurirali v specialnih lepenkah, smo v teh artiklih (elektroprešpan, čevljarske lepenke, žakard idr.) uspeli obdržati dominanten položaj. Proizvodi specialnih lepenk od drugih proizvajalcev so toliko slabše kakovosti, da jo morejo plasirati na trg le, če mi ne moremo zadostiti povpraševanju.

V drugi polovici letošnjega leta pričakujemo, da bomo že obratovali z novim sušilnim kanalom. S to napravo bomo mogli povečati proizvodnjo za nekaj sto ton lepenke. Pričakujemo, da bomo opustili vso proizvodnjo specialnih lepenk. Ob razširjenju potreb vse predelovalne industrije, računamo, da nam povečana proizvodnja specialnih lepenk ne bo delala problemov v plasmaju. Pri tem je upoštevati, da se je v zadnjih letih uvažal elektroprešpan in da bomo s kvaliteto proizvodnjo mogli ta uvoz zavreti. Poleg tega so še možnosti, da osvojimo druge vrste lepenk, ki se sedaj uvažajo, ali da začnemo delati na oplemenitenju dosedanje proizvodnje.

OB 8. MARCU 1970 — Fani Ravnikar, vodja hidravličnega hladilnika lepenke

S tem smo po posameznih vrstah izdelkov in po možnostih posameznih strojev prikazali, kako si zamišljamo proizvodnjo in proizvodno orientacijo v našem podjetju. Pri tem smo v manjši meri upoštevali sedanjo konjunktorno situacijo na domačem in tujem tržišču, ker menimo, da so gornje naše ocene rezultat izkušenj iz časov, ko te konjunktore še ni bilo. V svojih izvajanjih smo tudi opustili predvidevanja in ocene tržišča v zvezi z novimi kapacitetami, zlasti glede kartonskega stroja III, kar bi moralo biti predmet našega razvojnega programa.

Tovariš Milan Kranjc je upokojen

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Konec januarja letos se je Milan Kranjc, voznik viličarja v KC, poslovil od sodelavcev in tovarišev in odšel v zaslužni pokoj. Tako kot je bil vseh miren in tih, tako se je tudi poslovil. Prsčen stisk roke, solzne oči ob slovesu in »tovariši, oprostite, če je bilo kaj narobe« so ga spremljale zadnji dan njegovega dela v tovarni.

Menim, da se boste vsi strinjali z menoj, če rečem, da se tov. Milan nima za kaj opravičevati. Bil je delavec, discipliniran in zanesljiv delavec. V 24 letih dela v tem kolektivu ni nikoli zamudil na delo, nikoli naredil prekrška, zaradi katerega bi se moral zagovarjati, nikdar odrekel, če je bilo treba potegniti »čez uro«. Kruh, ki ga je služil v tej tovarni, je znal ceniti in spoštovati.

»Včasih je bilo težko delati. Nihče tega ne bo razumel, ki ni fizično delal,« je povedal ob slovesu in še dodal: »Sele zadnja

leta, ko je bilo delo pri premogu mehanizirano, so mi izginili žulji z rok. Prej pa so žulji drug drugega spodirali z dlani. Veliko bi imel za povedati, pa ne morem, težko mi je in solze mi prihajajo v oči.«

»Na katerih delovnih mestih ste vse delali?« smo ga vprašali.

»Na mnogih,« je odgovoril, »po vsej tovarni. V tovarno sem prišel 8. junija 1945 in z izjemo 4-mesečne prekinitve, ko sem bil premeščen na delo na Jesenice, sem ostal vse do danes. Delal pa sem na holandskih KS I, pri kolodrobih KS I, v sušilnem kanalu, na transportu. Leta 1949 sem

prišel v kalorično centralo in tam ostal do upokojitve. Najprej sem dolgo vrsto let 'šafaljal' premog, ko pa so prišli viličarji, sem bil premeščen za voznika viličarja. To je bila zame rešitev, ker prejšnjega fizičnega napora ne bi vzdržal.«

Na koncu razgovora je še dodal: »Zahvaljujem se vsem tovarišem in sodelavcem za tovarništvo in sodelovanje in jim želim obilo uspeha pri delu.«

Tovariš Milan, mi vam tudi želimo srečne dni pokoja, dolgo vrsto let uživanja pokojnine in se vam zahvaljujemo za dolgoletno delo v tovarni.

So že, ali pa bodo v letošnjem letu dosegli pol stoletja

VEVČE, FEBRUARJA — Glede na število prehodov življenjske dobe iz prve polovice stoletja v drugo, je menda letošnje leto najbolj plodovito. Največ članov delovnega kolektiva je rojenih 1920. leta. Nekateri so že praznovali 50. rojstni dan, drugi pa še bodo v tem letu. Da pa jim bo sodelavec na delovnem mestu lahko stisnil roko in zaželel še na mnoga leta, objavljamo njihova imena:

Jože BRATUN, žagar lesa	25.	7.	1920
Jože CERNEC, varilec I.	21.	1.	1920
Antonija GORŠE, stenodaktilograf I.	21.	10.	1920
Angelea HABIČ, prebiralka in števka	19.	5.	1920
dipl. ing. Božo IGLIČ, pomočnik direktorja	22.	3.	1920
Milan KOCJAN, strojnik HC	15.	7.	1920
Alojz MORELA, vodja rez. stroja	27.	5.	1920
Fani MORELA, pregledovalka papirja	28.	8.	1920
Jože MOŠKRIČ, vratar	3.	3.	1920
Fani NALER, zaznamovalka bal	10.	11.	1920
Dragoljub NIKOLIČ, zastopnik podjetja	14.	1.	1920
Antonija OSMEK, prebiralka in števka	3.	6.	1920
Ivan POŽENEL, vodja družbene prehrane	12.	2.	1920
Kiril SANTA, mlinar na holandskih	13.	2.	1920
Franc SKRJANC, vodja rezalnega stroja	7.	9.	1920
Stanislav ŠUBELJ, pleskar I.	12.	11.	1920
Justina ŠUBELJ, delavka na vrtu	26.	9.	1920
Stane UDOVIČ, vodja montažne skupine	8.	3.	1920
Pavel ŽABJEK, vodja preč. rez. stroja	28.	5.	1920

Tudi na tem mestu želimo vsem letošnjim jubilarantom dosti zdravja in veselega razpoloženja in jim kličemo: ŠE NA MNOGA LETA!

Tovariš Milan Kranjc je upokojen

Razgovor z Andrejem Majdičem

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Tokrat našim bralcem predstavljamo tov. Andreja Majdiča, strojevodjo KS II. Rojen je 22. 11. 1928 v Krtini in tam tudi še vedno stanuje, je poročen in ima dva otroke, zgradil si je novo stanovanje in ima železnega »konjička«. V Papirnici je zaposlen neprekinjeno od 26. 6. 1945 dalje.

Andrej, ali ste bili že kje drugje zaposleni?

Ne. Moja prva zaposlitev je bila v Papirnici Količevo in je do sedaj nisem menjal, upam pa, da jo tudi v naprej ne bom.

Na katerem delovnem mestu ste bili najprej zaposleni?

Najprej sem bil zaposlen na PS II, kot pazilec sita.

Začeli ste na PS II, kot pazilec sita, sedaj pa ste strojevodja KS II, pa me zanima, na katerih delovnih mestih ste že delali poleg teh dveh?

Težko bi jih vse naštel. Delal sem pri vseh strojih na različnih delovnih mestih. Pazilec sita sem bil pri vseh strojih razen KS II, strojevodja pa pri PS II in KS II. Pri vseh starejših strojih sem bil za pomočnika. Včasih sem delal tudi na holandcih ali pri prečnem rezilcu.

Kot je iz prejšnjega odgovora razvidno, poznate veliko delovnih mest. Ali bi lahko povedali, na katerem delovnem mestu vam je bilo najtežje, ali še bolj natančno, katero delovno mesto od teh mislite, da je najtežje in najbolj zahtevno?

Ne vem, kako bi povedal. Vsako delovno mesto je po svoje zahtevno in težko. Zame osebno se mi zdi, da je najtežje pri KS II. Pa ne zato, ker trenutno tam delom, ampak zato, ker ima pri tem stroju strojevodja zelo veliko delovno območje, čedalje več je naprav in avtomatov, ki jih je treba obvladovati, postopki se izpopolnjujejo. S tem ne mislim, da je delo na drugih delovnih mestih lahko in enostavno. Vsako delovno mesto terja človeka, to je vestnega, prizadevnega, strokovno usposobljenega, discipliniranega, potrpežljivega in podobno.

V tovarni ste že precej časa. Ali bi nam lahko povedali kak

dogodek, prijeten ali neprijeten, ki vam je najbolj ostal v spominu?

Dogodkov, vrednih spomina, tako prijetnih kot neprijetnih, je bilo več. Med prijetnimi bi omenil otvoritev KS II. Takrat sem bil ravno na izmeni, ko so ljudje prihajali in si stroj ogledovali. Marsikdo si do takrat sploh ni mogel predstavljati, kako izgleda stroj za izdelavo kartona in so ogledovali to ogromno »mašino« z začudenjem in radovednostjo. Bil sem ponosen in zadovoljen, da lahko vodim tak stroj. Ljudje so me spraševali vse mogoče, jaz pa sem pojasnjeval, kar sem vedel in znal. Najbolj pa so se čudili, da nas je tako malo zaposlenih ob stroju. Spraševali so, kje imamo ljudi in ko sem pokazal na posadko, niso verjeli, da nas je samo toliko. Nekateri so mislili, da nas je najmanj 20 in da smo jih za ta dan poskrili.

Od neprijetnih pa se najbolj spominjam dogodka, ko je Jasenca Jakoba zgrabila jermenica pri PS II. Takrat sem bil šele nekaj mesecev v tovarni in sem se učil za pazilca sita pri PS II. Posadka je natikala pogonski jermen na jermenico in ne vem kako in zakaj se je jermenica zavrtela v nasprotno smer in Jasenca zgrabila ter stisnila med betonom in jermenico. Vsi smo se prestrašili, jaz pa najbolj, saj sem bil še novinec. Potem smo mu pomagali, da se je nekako »izvlekel«, k sreči ni bilo nič hudega. Ta dogodek je name tako močno vplival, da sem nekaj časa s strahom hodil okrog stroja, kar je pa še bolj važno, sem postal silno previden pri delu. Še danes vsako stvar dobro premislim, preden kaj ukrenem.

Kaj menite o gospodarjenju v našem podjetju? Ali gospodarimo dobro, slabo ali bi lahko gospodarili bolje?

Nobena stvar ni tako dobra, da ne bi mogla biti boljša. Sedaj

naredimo veliko več kot smo takoj po vojni in nekaj časa po njej. To zlasti velja za tiste stroje, pri katerih ni bilo bistvenih sprememb. Seveda pa je večina naših naprav že močno zastarela in bi jih morali hitreje nadomestiti z novimi in bolj sodobnimi. Toda z več pozornosti in prizadevnosti bi lahko tudi sedaj dosegli boljše uspehe. Nekateri ne znajo ali pa nočejo paziti na to, kar imamo. Prepričan sem, da doma tako s svojo imovino ne ravnajo. Razbijajo se vrata, ključke, školjke, naprave, s surovinami in polizdelki, nekateri ravnajo tako, kot bi vse to bilo zastoj.

Če bi si vsakdo prizadeval na delovnem mestu in gospodaril tako, kot zna doma gospodariti, sem prepričan, da bi naši uspehi bili večji.

Andrej, sedaj pa eno »kočljivo« vprašanje. Kaj menite o delu na državne praznike?

Osebnostno menim, da bi velike praznike, kot so 1. maj in novo leto, praznovali. Vsaj po en dan. Čez leto pa že toliko naredimo, da si lahko privoščimo dva dni praznikov na leto. Edino, če bi bila višja sila, kot npr. mráz in podobno, da bi tovarni grozila nevarnost večjih okvar, bi tudi te dni delali. Drugače si pa mi tudi želimo, da smo prosti za praznike.

Kaj menite o zasluškah v našem podjetju v primerjavi s sorodnimi podjetji?

Kakšni so zasluški v sorodnih podjetjih, mi ni dobro znano. Menim pa, da smo svoje čase nasproti drugim bolje zaslužili, saj smo takrat z zasluškami bili na vrhu, sedaj pa so nekatera podjetja pred nami. Drugače pa so zasluški pri nas kar solidni. Če bo tako ostalo, smo lahko zadovoljni.

Kaj menite o delitvi osebnih dohodkov v našem podjetju?

V glavnem je delitev v redu, čeprav bi lahko bila še bolj pravična. So namreč nekatera delovna mesta, ki so krivično nagrajena.

Kako gledate na strokovnjake? Ali so našemu podjetju potrebni ali niso?

Strokovnjaki so vsekakor potrebni. Razvoj znanosti in tehnike nas sili, da jih moramo imeti vedno več. Sodim pa, da bi naši strokovnjaki morali med seboj bolj sodelovati in bi morali biti bolj povezani z neposredno proizvodnjo. Pri nas je vedno več omar in omaric z instrumenti in jih brez strokovnjakov ni možno več obvladati. Kdor drugače misli, se moti.

Kaj menite o papirničarjih, ki pridejo iz šole? Ali je kakšna razlika med tistimi, ki končajo redno poklicno šolo in tistimi, ki končajo šolo za odrasle v podjetju?

Razlike med njimi so. Sodim pa, da ne toliko zaradi šole, kot zaradi prizadevnosti na delovnem mestu. Sama šola še ne pomeni, da je nekdo boljši ali sposobnejši. Vsakdo mora svoje znanje potrditi z delom. Šolanje je potrebno, ker tisti, ki ima šolo, pa se za delo zanima in si prizadeva, delo tudi lažje obvlada, kot pa tisti, ki šole nima. Če se pa kdo za delo ne zanima, mu je vsaka šola odveč.

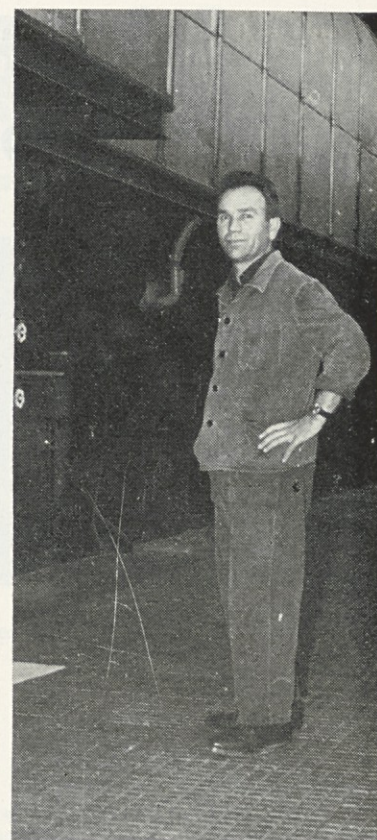
Andrej, imate morda kakšne predloge, za boljše delo v našem podjetju?

Ne vem, kaj naj bi predlagal. Za ta razgovor ste me namreč »ujeli« nepripravljenega. Ko sem danes zvedel, da moram priti v tovarno prej kot ob 14. uri, sem si pomislil, bog ve, za kaj me ne kličejo.

Pa kljub temu, verjetno imate kakšne predloge?

Izkoristiti bi morali notranje rezerve, ki jih je še v tovarni. Nam pri strojih bi veliko pomagala bolj enakomerna priprava snovi. Včasih je pripravljena dobro, včasih pa nam dela težave.

Potem bi morali bolj ravnati z materialom. Menim, da bi ljudje, ki niso vezani na stroj in ne na normo, lahko dali več od sebe. Na primer bi včasih bila potrebna hitrejša in bolj učinkovita intervencija vzdrževalcev strojev ob okvarah. Z več pozornosti pri delu bi lahko zmanjšali zastoje, predvsem pa je moja želja čim manjkrat menjati komisije oziro-

Andrej Majdič

ma kvaliteto kartona in papirja na strojih.

Mislim, da smo se dosti pogovarjali o tovarni. Zanima me še, s čim se ukvarjate v prostem času, imate kakšnega »konjička«.

Aktivno se ne ukvarjam z nobenim športom, pač pa rad gledam športne prenosne na televiziji. Drugače pa kadar nimam posebnega dela doma, se rad zapeljem z družino v naravo, da si ohladim ušesa od ropota pri kartonskem stroju.

In še zadnje vprašanje, Andrej. Kaj menite o ponovni skupni izdaji »Našega dela«?

Tudi prej sem prebral vsako številko »Našega dela«. Prej je bilo premalo prispevkov iz naše tovarne. Če bo ta pomanjkljivost sedaj odpravljena, je prav, da ga znova dobimo.

Andrej, hvala lepa za razgovor. M.

Od papirusa do papirja

Piše: dipl. ing. Majda Žemva

(2. nadaljevanje)

Še mnogo prej, preden je pergament izpodrinil papirus, so na Daljnem Vzhodu začeli uporabljati popolnoma nov pisalni material. Ker je bil znatno cenejši in bolj praktičen za vsakdanjo rabo, je zelo hitro izpodrinil pergament. Problem izuma tega novega materiala je bil rešen tako temeljito, da je takoj, ko so ga ljudje spoznali, pravzaprav z eno samo potezo zasenčil vsa do takrat poznana odkritja. To rešitev so brez odlašanja sprejeli v vseh deželah in pri vseh narodih, pa tudi sedaj še ne izgleda, da bi se kdaj našlo boljši material. Ta revolucionarni preokret je nastal z iznajdbo papirja. Papir je odigral pomembno vlogo in ima še danes velik pomen za razvoj kulture cellega človeštva. Zato verjetno ne bo odveč, če se še enkrat malo podrobneje seznanimo z zgodovino njegovega nastanka.

KITAJCI SO PRVI ZAČELI PROIZVAJATI PAPIR

Točen datum iznajdbe papirja ne more nihče potrditi. Po zapisih iz stare Kitajske pa je bilo to okoli leta 105. Iznajdbo papirja pripisujejo tedanjemu kitajskemu ministru Ts'ai Lunu. Svila, na katero so tedaj Kitajci pisali, je bila zelo draga in zato so venomer iskali bolj prikladen mate-

rial za pisanje. Po nekaterih kitajskih podatkih so Kitajci še pred Ts'ai Lunom izdelovali papir iz odpadne svile, vendar pa tega materiala ni bilo dovolj, kajti z naglim razvojem kitajske kulture so rastle tudi potrebe po večjih količinah materiala za pisanje. Svilena vlakna so se težko prepletala in lepila. Pomen Ts'ai Lunovega izuma je v tem, da je za izdelovanje papirja uspešno uporabil vlakna rastlinskega izvora: konoplje, bambusa, slame, starih krp in ribiških mrež.

Po nekaterih starih kitajskih izročilih je nastala naslednja legenda o tem, kako so iznašli papir. V 1. stoletju n. e. torej skoraj pred 2000 leti je vladal na Kitajskem zelo hudoben čudaški kralj. S svojo nasilno politiko je izzval proti sebi zelo ostro kritiko takratnih kitajskih književnikov, filozofov in učenjakov. Da bi se jim maščeval, je kralj ukazal svojim vojakom, da zberejo vse knjige, takrat že zelo bogate kitajske književnosti in jih enostavno zažgo. Ko so filozofi in učenjaki spoznali, kakšna nesreča preti kitajski kulturi, so se v želji, da bi poznejšim rodovom ohranili dela bogate kitajske literature, z vsem žarom lotili obnavljanja svojih del, seveda po spominu. V začetku so to delali na svili. Tega materiala pa ni bilo moč narediti v tako velikih količinah. V tej tako kritični situaciji jim je pomagal Ts'ai Lun s svojo iznajdbo papirja. V kamnitom možnarju je z leseno bučo

drobil lesno skorjo, ličje, vlakna konoplje ali bambusa, stare krpe in ribiške mreže, jih malo poskropil z apneno vodo, in tako dobil mlečno kašo, katero je nato vlival na štiriočlata sita. S lahkim tresenjem sita, kakor da bi sejal moko, je kašo enakomerno razporedil po situ in vlakna so se med seboj prepletala, voda pa je odtekala skozi fine luknjice na situ.

Tako je dobil vlažen list papirja, ki je izgledal precej grobo. Tak moker list so pazljivo odstranili s sita in ga postavili na desko za sušenje. Nato so te liste zlagali enega na drugega in jih nato vložili v lesene stiskalnice. Po stiskanju so jih premazovali s lepilom, da so bili trdi in odporni za pisanje s tušem. Potem so jih ponovno sušili in nato gladili s slonovo kostjo, da bi se čimbolj izravnali in dobili sijaj. Nato so liste obrezovali, jih pakirali in jih odpremili za prodajo. Ta primitiven način izdelovanja papirja se je v nekaterih predelih Kitajske, Tibeta, v Bengaliji, Siamu, Koreji in na Japonskem ohranil še danes. Kasneje so Kitajci, zahvaljujoč svoji neverjetni potrpežljivosti, in svojemu ustvarjalnemu duhu, še bolj izpopolnili to obrt izdelovanja papirja in še danes so njihovi papirji izredno cenjeni. Proizvodnja papirja je sedaj že izredno dovršena. Čeprav obstajajo najmodernejši stroji in kemijska sredstva, še nihče ni dosegel Kitajce v kvaliteti papirja. Njihov papir prihaja danes na tržišče v zelo majhnih količinah in se uporablja predvsem za posebne namene: luksuzne umetniške mape (lesoreze, bakroreze), za manjše biblio-

grafske izdaje, zbirke pesmi itd.

Skrivnost proizvodnje papirja so Kitajci ljubosumno skrivali celih 500 let. Okoli 610. leta so to skrivnost spoznali Korejci, nekoliko pozneje tudi Japonci. Okoli 751. leta so v vojnih spopadih Arabci ujeli večje število Kitajcev, med katerimi jih je bilo nekoliko, ki so znali izdelovati papir. Da bi si olajšali težak položaj ujetništva, so Arabcem izdali skrivnost izdelovanja papirja in tako so začeli Arabci izdelovati papir v gradu Samarkandu, današnji Buhari in v Azbekistanu. To je obenem tudi začetek zmagovalnega pohoda papirja v Evropo in v ostali svet.

Arabci so tehniko izdelovanja papirja izpopolnili. Uporabili so nove vrste surovin, vlakna lana in bombaža. Najbolj važno pa je to, da so začeli uporabljati za proizvodnjo kaše mlinске kamne, ki jih je gnala voda. Tak način se je tudi v Evropi zelo dolgo obdržal, vse do polovice 19. stoletja, ko se je z obrtniške proizvodnje prešlo na strojno izdelovanje papirja. Arabci so tudi uporabljali kovinska sita namesto svilenih, kot so jih uporabljali Kitajci. Uporabljali so tudi škrob iz presejane pšenične moke in tako izboljšali klejenje papirja. Papir je dobil sijaj. Arabci so tudi prvi začeli izdelovati barvast papir in uvedli formate papirja. Pakete s 500 listi so imenovali rise ali rizme. Ti nazivi so se ohranili še do danes.

Tudi Arabci so skrivnost izdelovanja papirja dolgo ohranili zase, polna 4. stoletja. Ko so s svojimi vojnimi pohodi še hoteli razširiti svoje Mavrsko carstvo, so vpadali tudi v dežele južne

Evrope — Grčijo, Italijo in Španijo, so proti svoji volji širili tudi skrivnost izdelovanja papirja. V Evropi se je izdelovanje papirja dokončno razširilo v 13. stoletju.

Kakšen razmah je imela proizvodnja papirja pri Arabcih, nam pove samo dejstvo, da so že leta 1035 uporabljali papir za zavijanje blaga na bazarjih.

Potrebno je bilo celih 600 let, da se je tajnost izdelovanja papirja s Kitajske prenesla v arabsko kulturno področje. Tu je svojo legendarno vlogo odigral tudi Kitajski zid. Ravno toliko časa pa je trajalo, da je za to skrivnost izvedela Evropa. Od primitivne proizvodnje papirja pa do sodobne strojne izdelave papirja pa je tudi preteklo 600 let.

Najstarejše delavnice papirja v Evropi so se pojavile okoli leta 1150 v Španiji, kjer so papir izdelovali po arabskem receptu. Ko so se Španci osvobodili arabskega suženjstva, se je izdelovanje papirja razširilo v Francijo, v Italijo in sicer okoli leta 1276. V Nemčiji so začeli izdelovati papir v Nürnbergu leta 1350, v Angliji pa je leta 1494 John Tate v Sterenagu (Hertfordshire) osnoval prvi papirni mlin, v katerem je bilo zaposlenih okoli 600 delavcev. To je bila prva manufakturna proizvodnja papirja. V Rusiji so začeli izdelovati papir 1576. leta, v Estoniji 1677, v Skandinaviji 1698. leta, v ZDA in Pensilvaniji leta 1690. Naj omenim tu še naše kraje. Na Fužinah pri Ljubljani je leta 1579 začel delati prvi parni mlin pri naš. osnoval ga pa je Janž Kisl, mojster Pankrc pa je v njem izdelal prvi papir.

OB 8. MARCU 1970 — Marija Luzar, prebiralka-števka

OB 8. MARCU 1970 — Urška Rus, prebiralka-števka

OB 8. MARCU 1970 — Anica Šubelj in Lojzka Marolt, zavijalki papirja

Jesenice prvak — Slavija šesta

VEVČE, FEBRUARJA — S tekmo Partizan : Slavija v Beogradu se je končalo letošnje državno prvenstvo — prvenstvo, za katerega menijo nekateri, da je bilo neregularno in bo verjetno še dobilo svoj epilog za zeleno mizo.

Naslov državnega prvaka so zopet osvojile Jesenice, čeprav ne tako prepričljivo, kot je kazalo na začetku prvenstva. Najtežji poraz so Jesenice doživele v Beogradu proti Partizan, ki ga Je-

seničani pripisujejo nenormalnim pogojem za igro, del športne javnosti pa je drugačnega mnenja.

Slavija, ki si je na začetku postavila cilj, osvojiti 8 točk in ostati v ligi, je z osmimi točkami pristala na zadnjem mestu. Sliši se neverjetno, vendar je res. Slavija je direktnemu tekmeu Partizanu odvzela 6 točk od 8 možnih. Partizan je tako s pomočjo zrežiranih tekem in s pomočjo nekaterih sodnikov osvojil 10 točk in s tem peto mesto na lestvici.

Najboljši strellec HK Slavija Stane Kvartuh je član mladinske državne reprezentance

KONČNI VRSTNI RED JE TAK:

1. Jesenice	20	17	1	2	200:46	35
2. Olimpija	20	14	1	5	151:52	29
3. Medvešč.	20	13	2	5	121:67	28
4. Kr. gora	20	5	0	15	60:140	10
5. Partizan	20	4	2	14	55:177	10
6. Slavija	20	3	2	15	50:147	8

Slavija bi morala v prihodnji sezoni nastopati v II. zvezni ligi. Ker pa bo letos skupščina Hokejske zveze Jugoslavije, se pripravljajo nekateri novi predlogi o povečanju I. lige na 8 članov. Seveda so to le želje posameznih

klubov, o katerih bodo odločali na skupščini hokejske zveze.

Ne nazadnje bo o končnem razporedu v ligi odločala še tekmovalna komisija v Zagrebu, ki bo morala odločiti, kaj je z registracijo igralca Partizana Andželiča, ki je igral na tekmi Partizan : Medveščak v Beogradu. Ta igralec namreč živi v Holandiji in tudi tam nastopa. Če bodo zvezi dostavljeni neovrgljivi dokazi, se bo zmaga Partizana nad Medveščakom spremenila v 6:0 za Medveščak.

V letošnji prvenstveni sezoni je bil najboljši strellec v ekipi Slavije mladinec in član državne mladinske reprezentance Stane Kvartuh. Drugo mesto si je priboril veteran Bošković, tretje mesto pa Franci Lešnjak. Razvrstitevna lestvica strelcev golov pa je naslednja:

	Doma	Na tujem	Skupaj
S. Kvartuh.	7	3	10
Bošković	5	4	9
Lešnjak	3	3	6
Bahč	4	2	6
Kralj	3	2	5
Bricelj	3	1	4
Erjavec	1	2	3
F. Kvartuh	2	—	2
Modic	2	—	2
Zupančič	—	2	2
Bergman	—	1	1
Skupaj	30	20	50

Slavijo čaka do konca letošnje sezone še tekmovalje za jugoslovanski pokal, ki bo odigrano po turnirskem sistemu. Prvaki posameznih republik se bodo srečali v finalu na Jesenicah. **J. P.**

OBVESTILO

Bralce obveščamo, da bomo nadaljevanje članka »Pravila igre hokej na ledu« objavili v naslednji številki!

Namizni tenis

KOLIČEVO, FEBRUARJA — Sindikalni namiznoteniški klub »PAPIRNICA KOLIČEVO« se je prijavil na razpis NTZS, ki je razpisala kvalifikacijsko tekmovalje za vstop v I. skupino ekipnega prvenstva SRS.

V mesecu januarju letos je bilo to tekmovalje v prostorih PARTIZANA ILIRIJA v Ljubljani. Namiznoteniške ekipe so bile razdeljene v dve tekmovalni skupini.

I. skupino so sestavljali naslednji klubi:

1. Papirnica Količevo
2. NTK Smedela — Koper
3. NTK Storžič — Golnik
4. NTK Salonit — Anhovo
5. TVD Partizan — Duplje

II. skupina pa:

6. Gradis — Ljubljana
7. NTK Tomos — Koper
8. ŠD Voklo
9. TVD Partizan — Trbovlje
10. TVD Partizan — Muta

V ekipi PAPIRNICE KOLIČEVO so igrali:

Vavpetič Vide, Vavpetič Andrej, Deisinger Milan, Živilović Dragan in Kožar Janez.

V končnem plasmaju si je PAPIRNICA KOLIČEVO izmed desetih klubov priborila peto mesto in se tako uvrstila v V. tekmovalno skupino oziroma v slovensko ligo, kar pomeni, da bo namizni tenis v naši tovarni postal še bolj zanimiv in kvaliteten, posebno če bo za ta šport naraslo zanimanje še pri mladih, ker so za uspešno rast tega športa dani vsi pogoji v naši delovni organizaciji. **M. D.**

VEVČE, FEBRUARJA — Mestni sindikalni svet bo priredil letos prvo odprto prvenstvo vseh petih ljubljanskih občin v disciplini — panoga veleslalom — v Kranjski gori 7. marca 1970.

Tekmovalje bo potekalo v treh starostnih kategorijah.

Zadnja štiri leta so smučarji iz Papirnice Vevče zadovoljivo reprezentirali naše podjetje. Naj omenim samo nekaj najpomembnejših rezultatov.

V tretji starostni skupini je bil tovariš Albin Vengust v letih od

1966—1968 trikrat zapored občinski prvak. V prvi starostni skupini je Andrej Pirkmaier v letih 1966—1968 trikrat zapored osvojil prvo mesto, leta 1969 pa drugo. Prav tako so se tudi drugi naši tekmovalci uvrstili med prvih dvajset.

Na prvem mestnem prvenstvu v veleslalomu bodo zastopali našo sindikalno podružnico naslednji naši smučarji:

I. kategorija:

Andrej PIRKMAIER
Zlato TONI
Andrej ZAPUŠEK
Andrej MIKELJ
Boris MEŽEK

II. kategorija:
Marjan PAVŠIČ
Vlado ŠMIGOC

III. kategorija:
Albin VENGUST
Janez LEDNIK

Omenjeni tekmovalci bodo odpovali v Kranjsko goro 5. marca 1970.

Mestno sindikalno prvenstvo bo istočasno zbirno tekmovalje za naše tekmovalce, ki naj bi se udeležili republiškega prvenstva gozdarjev, lovcev in lesnih industrijev.

To tekmovalje bo 20. in 21. marca 1970 na Rudnem polju na progi iz Viševnika.

Vsem udeležencem tekmovalja želimo obilo športne sreče, da bi čim bolj reprezentirali sindikalno podružnico Papirnice Količevo. **A. P.**

Robida v vožnji skozi vrata

Ekipa sindikalne podružnice Papirnice Vevče na tekmovalju pod Prisankom. Od leve proti desni: A. Klešnik, M. Robida, A. Pirkmaier, I. Trtnik in M. Pavšič

Člani sindikalne delegacije iz ČSSR so obiskali Vevče in se zanimali za razmere v naših sindikalnih organizacijah in za sistem samoupravljanja

IZ PRAKSE ZA PRAKSO

Primer iz strokovnega računovodstva v industriji papirja

Piše: Marjan Černe

V tej številki pričenjamo objavljati primere iz strokovnega računstva v industriji papirja. Zaradi tega, ker ni učne knjige, ki bi obravnavala to snov, bodo ti primeri lahko služili kot pomoč pri učenju strokovnega računstva učencem papirniške industrijske šole, zanimivi pa bodo tudi za vse tiste, ki bi radi kaj izračunali pa ne poznajo postopkov reševanja nalog. Primeri bodo sestavljeni z raznih področij proizvodnje papirja in sicer tako, da bodo naloge zadane v eni številki »Našega dela«, v naslednji številki bodo pa opisane rešitve teh nalog in zadane nove naloge. Tak način je izbran zato, da si lahko zainteresirani že sami rešujejo naloge in jih kasneje primerjajo z opisanimi rešitvami. Pričeli bi z nalogami s področja formatov papirja.

STANDARDNI FORMATI PAPIRJEV:

Standardni formati papirjev se delijo na glavne in dopolnilne formate.

Glavni formati so A formati
Dopolnili formati so B in C formati.

NEKAJ DIMENZIJ STANDARDNIH FORMATOV v mm

A₀ 841 × 1189
A₁ 594 × 841
A₂ 420 × 594
A₃ 297 × 420
A₄ 210 × 297
A₅ 148 × 210
A₆ 105 × 148

B₀ 1000 × 1414
B₁ 707 × 1000
B₂ 500 × 707
B₃ 353 × 500
B₄ 250 × 353
B₅ 176 × 250
B₆ 125 × 176

C₀ 917 × 1297
C₁ 648 × 917
C₂ 458 × 648
C₃ 324 × 458
C₄ 229 × 324

Neobrezani ali surovi formati so za toliko večji, kolikor je potrebno za obrezovanje na standardne dimenzije.

Nekaj dimenzij surovih (neobrezanih) formatov v mm

A₀ 860 × 1220
A₁ 610 × 860
A₂ 430 × 610
A₃ 305 × 430
A₄ 215 × 305
A₅ 153 × 215

B₁ 730 × 1030
C₁ 670 × 940

Nekaj drugih formatov

64 × 96 cm
65 × 100 cm
70 × 100 cm
75 × 100 cm
73 × 103 cm
78 × 104 cm
80 × 104 cm
88 × 124 cm

Formatov v obliki kvadrata naši kupci ne naročajo.

1. a) naloga:

Kakšno ploščino v mm² ima 1 pola papirja, formata A₀? Koliko mm² je večja ali manjša od 1 m²? Koliko % je to?

1. b) naloga:

Koliko pol formata A₄ lahko zrežemo iz ene pole surovega formata A₀? Koliko cm² odrezka nastane pri tem? Koliko % je to?

1. c) naloga:

Iz papirja A₁ bi radi zrezali na ploskem rezilcu (delilnem stroju) 60.000 pol papirja formata A₄, 80.000 pol papirja formata A₅ in 40.000 pol papirja formata A₆. Pri tem je predpisano, da mora biti smer teka papirja vzporedna z daljšo stranico. Koliko pol papirja formata A₁ potrebujemo?

Rešitve teh nalog v naslednji številki Našega dela.

SERPENTINE

A	B	C	D
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20

Besede vpisujte proti desni ali levi, kot teče serpentina. Vsaka beseda se začne na polju s številko in neha na polju z naslednjo številko. Tako je zadnja črka vsake besede hkrati tudi prva črka naslednje besede. Ob pravilni rešitvi boste v stolpcu A in C dobili dve osnovni surovini za izdelavo papirja in kartona, v stolpcu B in D pa imeni krajev, kjer ti surovini izdelujejo.

1. nemški fizik, ki je l. 1900 postavil teorijo kvantov (Max), 2. denar, nekdanji novic, 3. strogi izpit na visoki šoli, 4. srbsko mesto ob reki Timok blizu bolgarske meje, 5. pršenje iz megle, 6. industrijsko močno razvita zahodnonem-

ška pokrajina, 7. velik morski ptič iz rodu golobov, 8. služba brez dela, 9. črta v matematiki, ki se približuje krivulji, a se je ne dotika, 10. otroška igračka, majhno letalo, 11. kolesnica, 12. klica, semenčica, 13. drugo ime za materino dušico, 14. kovaška delovna priprava, 15. prebuditev narave vsako pomlad, vzbrst, 16. skupno ime za pripadnike oborožene sile, 17. Osman, Turek.

Pravilne rešitve pošljite na uredništvo »Našega dela« v Papirnico Vevče do 10. III. 1970. Izžrebali bomo tri nagrade: I. v znesku 60 din, II. 50 din, III. 10 din.

Novice in novosti iz sindikalne knjižnice

VEVČE, FERUARJA — V preteklem letu je pridobila sindikalna knjižnica 105 novih knjig, tako da jih imamo sedaj 3492. Poleg tega so na razpolago še mesečniki: Otrok in družina, Priroda — človek — zdravje, Sodobnost s prispevki iz literature ter Zdravje in tehnika. Ta poslednji mesečnik prinaša zanimive novice iz tehnike sploh, posebej še o avtomobilizmu, ki zanima lastnike teh hitrih in zaželenih vozil. Med letom se je v knjižnici oglasilo 1410 bralcev in si izposodilo 4685 knjig. Te knjige pa čitajo tudi drugi v družini, zato mirno lahko zapišem, da smo imeli gotovo nad 2000 bralcev. V knjižnico hodi večinoma mladina. Odrasli skoraj ne pridejo do čitanja, deloma zaradi zaposlitve, deloma ker imajo doma televizijo, ta pobere človeku dnevno mnogo ur.

Za nabavo novih knjig je bilo izdanih 3947 din, za kar kot knjižničar izrekam vodstvu sindikata zahvalo in obenem tudi pohvalo. Prav posebno se zahvaljujem predsedniku Cirilu POTOCNIKU za njegovo skrb za knjižnico, ki jo je že nekajkrat obiskal zaradi pregleda delovanja, še posebej pa zaradi pomoči pri nabavi knjig. Posebno skrb posveča namreč kakovostni vsebini novih knjig.

Se na kratko o novo nabavljenih knjigah. Sovjetski maršal Žukov prikazuje v SPOMINIH IN RAZMISLJANJIH težave sovjetskih vojakov ob nenadnem napadu nemške soldateske. Ko pa je rdečearmejec spoznal, da je nacist tudi ranljiv, se je uspešno uprl v borbi za Moskvo. Sovjetski protinapad pri bivšem Stalingradu ni samo pokopal mita o fašistični nepremagljivosti, ampak je zadal Nemcem odločilni udarec, ki je vodil v nadaljnjih borbah do zloma Tretjega rajha.

Zahodni pisci še vedno iščejo vzroke, kako je mogel nemški narod pasti tako globoko, da je postal brezobziren agresor in uničevalec kulture drugih evropskih narodov. Sad tega raziskovanja sta objavila MANVELL in FRÄNKEL v treh življenjepisih Hitlerjevih podanikov »GÖEBELS«, »HIMMLER« in »GÖERING«.

Iz naše NOV literature je slednjič Tone SVETINA objavil tretjo knjigo »UKANA«, kjer prikazuje vlogo izdajalskih belogardistov in zlom nemške okupacije. (»Ukana« je najbolj brano slovensko izvirno delo, nastalo po vojni).

Iz svetovne literature smo dobili dobre romane: WOLFE — »NI POTI NAZAJ«. Roman se odvija v letih 1929—1936, v času velike gospodarske krize. V Ameriki je nastalo tedaj ozračje surovega izkoriščanja in nebrzdane špekulacije. Vrhni krogi se udajajo brezskrbnemu uživanju razkošja, zgrajenemu na znoju in trdem delu delovnega človeka. Čitalcem znani angleški zdravnik CRONIN nam je prinesel »TRI LJUBEZNI«. Lucy je srečno poročena, dokler ne pride na obisk moževa sestra, ki ima nezakonskega otroka. Po sliki sodeč je to sad prejšnje moževe ljubezni do sestrice. Oster zaplet, moč tragično premine. Lucy ostane sama in gara, da sin lahko študira. Sorodniki se pojavijo šele, ko je postal doktor. Lucy se razočarano zateče v samostan, kjer pa zaradi nerazumevanja doživlja ponižanja in nova razočaranja. Francoski realistični romanopisec ZOLA je dobil dva prevoda »DE-

NAR« in pa »V KIPEČEM LONCU«. Iz madžarščine pa JOKAJ »ČRNI DIAMANTI«.

Iz domače literature nam je poklonila Mariborčanka Nada GABOROVIC roman »KARIATI-DE«. (Beseda pomeni kip ženske kot steber). V romanu so prikazani liki peterih žensk, ki so se znašle slučajno v bolniški sobi. Posebno pretresljiva je zgodba Andreje in Rože, katerih usoda je tesno povezana z Vasjo, ne da bi o tem vedele. Prva je Vasjova žena, napol ločena, druga pričakuje od Vasja otroka. Zasovražili bi se, da se nista prej živjele druga v probleme druge.

Za mladino pa je MK pripravila pet knjig Karla MAYA »NA TUJIH STEZAH«, »TUJEC IZ INDIJE«, »ČRNI MOŽ IZ GOZDA« in »GOZDNI STRAH«. Kakor vidite, za vsak okus nekaj, pridite in izbirajte!

Knjižnica je odprta vsak ponedeljek od 18.—19. ure in vsak četrtek od 18.—20. ure.

Julij Mayer

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

JANUAR 1970

Odšli:

Marija Trtnik, upokojena
Alojz Habič, upokojen
Ivan Irt, upokojen
Janez Drglin, upokojen
Franc Rajar, dipl. ek., lastna odpoved
Franc Prah, lastna odpoved
Milko Janežič, lastna odpoved
Ana Ložar, umrla

Rodili so se:

Andreju in Sonji Kamšek, hči Andreja
Alojzu Ostrežu, hči Mojca
Miru Kuštrinu, hči Alenka

Cestitamo!

Tovarna celuloze Medvode

V mesecu januarju so se zaposlili v tovarni:

Ivan Zadavec, razkladalec surovin
Juraj Podvez, razkladalec surovin
Marjan Cof, nakladalec lesa in žamanja
Anica Rozman, likvidator faktur

Samovoljno je zapustil delo:

Peter Rade, II. pomočnik kuharja celuloze

Poroke:

Poročila sta se ANICA TEHOVNIK in ANDREJ ROZMAN

Cestitamo!

Rojstva:

MAJDA NAROB je rodila hčerko ROMANO

Cestitamo!

Papirnica Količevo

V mesecu januarju 1970 so se zaposlili:

Zdravko Kremzer, instalater centralne kurjave
Franc Kociper, delavec na lesnem prostoru
Ciril Nakrt, pazilec sita KS I
Anton Capuder, delavec na holandc

Alojz Petek, delavec na holandc
Desanka Stanković, snazilka
Majda Orehek, delavka v dodelavi papirja in kartona
Milena Letnar, delavka v dodelavi papirja in kartona
Marija Repnik, delavka v dodelavi papirja in kartona
Fani Zabnikar, delavka v dodelavi papirja in kartona
Ivica Koderman, delavka v dodelavi papirja in kartona
Pavla Birk, delavka v dodelavi papirja in kartona
Marija Hiti, delavka v dodelavi papirja in kartona

V mesecu januarju 1970 so odšli:

Janez Hribar, upokojen
Miroslav Urankar, prenehalo delo po pogodbi
Stane Podbešek, samovoljna zapustitev dela
Anton Cerar, samovoljna zapustitev dela
Janko Cerar, samovoljna zapustitev dela
Stefan Horvat, samovoljna zapustitev dela

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo. — Izdajata njuna delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Marjan Černe, Janez Gašperin, ing. Janez Hribar, Jože Lejko, Ljubo Milič, Tone Novak, Andrej Pirkmaier. Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.